

KÜRD DİPLOMAT

Nº 14 (305) 20-26 Nisan, Aprel sal, 2015

Ji meha şûbatê sala 2003-a té weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzət
Rojnama heftename civakî û sîyâsi

H.Əliyev

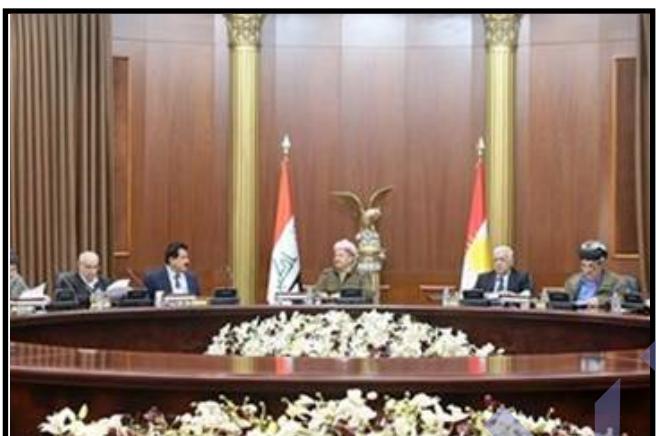
Qiyməti:
40 qəpik
Héjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslami çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sindirmiş göy məscidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kurdün dərgahına daim baş əyər.

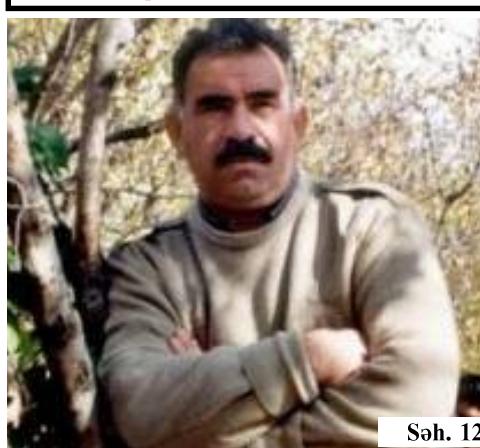
Səbahəddin Eloğlu

İlham Əliyev Bakı Su İdmanı Sarayının açılışını edib

Barzanî û aliyen siyasi destəwerdana PKK li Başûr red dikin

Nêçîrvan Barzanî alîkariyeke zêdetir xwest

Öcalan'dan PKK'ye
Diyadin talimatı

Li Amedê bîranîna
Komkujiya Kurda`Anfal

Berhem Salih digel balyozê
Firansayê rewşa niha şirove kir

Demirtaş İsviçre'de
konusu: Sandıklardan
HDP birinci parti çıkacak

KÜRD ƏDİBLƏRİ HAQQINDA
ARAŞDIRMALAR

Səh. 5

Студенты из Курдистана участвуют в
международном фестивале в России

Səh. 15

D.X.B rojane alîkarîkiya penaberan dike

Səh. 7

'İnkâr sürdükçe soykırım sürüyor demektir'

Səh. 13

Seyid Riza bo Mustafa Kemal: Hîlekariya we ji bo min
bo derd, sernetewandina min jî bila ji bo we bibe derd

Səh. 10

Türkü və kürdü hər yerdə öldür!

Səh. 5

General Austin spasiya
asayısa Kurdistanê kir

Laçın rayonu üzrə 2015-ci ilin birinci rübündə
görülülmüş işlər və qarşıda duran vəzifələrə
dair geniş Şura iclası keçirilmişdir

Uç uşağı PKK-ya
qoşulan qadın millət
vəkili namızədi oldu

Sırri Süreyya Önder:
İhaleyi askere yıkacaklardı,
Genaelkurmay tuzağa düşmedi

İlham Əliyev Bakı Su İdmanı Sarayının açılışını edib

Bakı Su İdmanı Sarayının açılışı olub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı, "Bakı-2015" ilk Avropa Oyunları Təşkilat Komitəsinin sədri Mehriban Əliyeva açılışda iştirak ediblər. Dövlətimizin başçısı Su İdmanı Sarayının rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi. Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Su İdmanı Sarayında yaradılan şəraitle tanış oldular. Azərbaycanda su idmanı növlerinin inkişaf etdirilməsi, bu sahədə yerli və beynəlxalq səviyyəli yarışların təşkili məqsədilə Prezident İlham Əliyev 2012-ci il avqustun 30-da Bakıda müasir standartlara cavab verən Su İdmanı Sarayının tikilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. 2013-cü il aprelin 19-da isə dövlətimizin başçısının iştirakı ilə bu möhtəşəm idman sarayının teməli qoyulub. Gənclər və idman naziri Azad Rəhimov görülen işlərlə bağlı Prezident İlham Əliyeva və xanımı Mehriban Əliyevaya məlumat verdi.

Altı hektar ərazisi olan bu nəhəng idman qurğusu yüksək keyfiyyetle inşa edilib və artıq istifadəyə hazırlıdır. Paytaxtın Bayıl qəsəbəsində, Bakı Bulvarının yeni salınan hissəsində yerləşən və ümumi sahəsi 72 min kvadratmetr olan Su İdmanı Sarayı Beynəlxalq Üzgüçülük Federasiyasının tələblərinə tam cavab verir. Sonra Prezident İlham Əliyeva Bakı Su İdmanı Sarayının interyerində həyata keçirilən işlərlə bağlı məlumat verildi. Bildirildi ki, tikintidə en müasir avadanlıq və inşaat materiallarından istifadə olunub. Sarayda inşaat işlərinin gedisi ilə bir neçə dəfə tanış olan, tikintinin keyfiyyətlə aparılmasını diqqət mərkəzində saxlayan Prezident İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə müvafiq olaraq, bu nəhəng idman qurğusunun arxitekturası müasir üslubu və gözəlliyi ilə seçilir, şəhərimizdə həyata keçirilən quruculuq işlərinə bir töhfədir.

Su İdmanı Sarayında üç hovuz yaradılıb. Dövlətimizin başçısı yarışların keçirilecəyi əsas hovuzu baxdı. Uzunluğu 50, eni 25, dərinliyi isə 2,5 metr olan hovuz su idmanının müxtəlif növləri üzrə yerli və beynəlxalq səviyyəli yarışlar üçün nəzərdə tutulub. Əsas zaldakı hündürlükden suya tullanma hovuzunun uzunluğu 25 metrdir. Burada hündürlüyü 1, 3, 5, 7,5 və 10 metr olan beş pilləli suya tul-

Təşkilat Komitəsi feal iş aparır. Komitə tərefindən təşkilati işlər yüksək səviyyədə həyata keçirilir. İlk Avropa Oyunlarına hazırlıqla bağlı işlərin beynəlxalq standartlara uyğun şekilde vaxtında və yüksək keyfiyyətlə aparılması Təşkilat Komitəsinin sədri, Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın daim diqqət mərkəzindədir. Avropa Oyunlarının Əlaqələndirmə Komissiyasının müxtəlif vaxtlarda

xüsusi məşq platformaları və avadanlığı quraşdırılan fitnes - akrobatika, ağır atletika zalları mövcuddur. Su İdmanı Sarayının ikinci zalında məşqlər üçün üzgüçülük hovuzu inşa olunub. Hovuzun uzunluğu 51, eni 20 metrdir. Bakı Su İdmanı Sarayında yaradılan şərait təsdiqləyir ki, dünyada idman ölkəsi kimi tanınan, Olimpiya hərəkatına dəstəyi dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərindən biri seçən Azərbaycanda bu cür infrastruktur layihələrinin icrası ölkəmizin gücünü göstərir. İlk Avropa Oyunlarına hazırlığın mühüm mərhəlesi olan Bakı Su İdmanı Sarayının inşası bir daha bu mötəbər beynəlxalq idman tədbirinin yüksək səviyyədə baş tutacağına əminlik yaradır.

Qeyd edək ki, 2015-ci ildə Odlar Yurdu Azərbaycandan start götürəcək Avropa Oyunlarının Bakıda keçirilməsi ilə bağlı qərar Avropa Olimpiya Komitəsinin Baş Assambleyasının 41-ci sessiyasında qəbul olunub. Ölkəmizin namizədiyi 38 dövlət tərefindən dəstəklənib. Bu Oyunların Bakıda keçirilməsinə qərar verilməsi təbii ki, Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzundan, dünyada formalasdırığı müsbət imicdən qaynaqlanır. Birinci Avropa Oyunlarına az vaxt qalmışına baxmayaraq, ölkəmizdə bu mötəbər tədbirə hazırlıqla bağlı işlər yüksək səviyyədə həyata keçirilir.

Son dərəcə maraqlı, qədim tarixi və zəngin mədəni dəyərləri olan Azərbaycanın Avropanın həyatında baş verəcək ilk belə hadisəyə ev sahibliyi etməsi təbii ki, həm də son illərdə ölkəmizin idman sahəsində qazandığı uğurların nəticəsidir. Təsadüfi deyil ki, 22 illik müstəqilliyi dövründə Azərbaycan atletləri olimpiadalarda 26, Avropa və dünya çempionatlarında isə 2 minədək medal qazanıblar.

Bu il iyunun 12-dən 28-dək keçiriləcək ilk Avropa Oyunlarında isə 49 ölkədən 6 mindən artıq atlet idmanın 20 növü üzrə mübarizə aparacaq.

İlham Əliyev İranın müdafiə və silahlı qüvvələrə dəstək nazirinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Prezident İlham Əliyev İran İslam Respublikasının müdafiə və silahlı qüvvələrə dəstək

keçirilən iclasları hazırlıq işlərinin yüksək səviyyədə aparılmasında xüsusi önem daşıyır. İlk Avropa Oyunlarının xaricdə təbliğ olunması işinə də böyük əhəmiyyət verilir. Bununla bağlı Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə Avropanın bir sıra paytaxt şəhərlərində keçirilən tətənəli tanıtım mərasimlerinin əhəmiyyəti xüsusi qeyd olunmalıdır.

Sonra Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Su İdmanı Sarayının 150 yerlik restoranında yaradılan şəraitlə tanış oldular.

Su İdmanı Sarayının binasında Avropa Olimpiya Komitəsinin və Beynəlxalq Üzgüçülük Federasiyasının tələblərinə uyğun olaraq funksional və köməkçi sahələr yaradılıb. Binada üzgüçülər üçün

İlham Əliyev Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin rektorunu qəbul edib

Prezident İlham Əliyev İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin rektoru Pyotr Qlıboçkonu qəbul edib. Pyotr Qlıboçko Bakıda geden çox böyük inkişaf proseslərinin onda derin

naziri Hüseyin Dehqanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan ilə İran arasında ikitərəfi münasibətlərin uğurlu inkişafından məmənnunu ifadə etdi. İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhani ilə həm Azərbaycanda, həm İranda, həm də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində görüşlərinin önemini bildirən Prezident İlham Əliyev birgə səylər nəticəsində əlaqələrimizin müxtəlif sahələrdə yüksək səviyyəyə qalxdığını qeyd etdi. Dövlətimizin başçısı müxtəlif səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin rolunu vurğulayaraq hərbi sahədə də emek-

daşlığımızın genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanların olduğunu bildirdi. Prezident İlham Əliyev İranın müdafiə və silahlı qüvvələrə dəstək naziri Hüseyin Dehqanın ölkəmizə səfərinin münasibətlərimizin daha da inkişaf etdirilməsi işinə xidmət edəcəyinə ümidi var olduğunu bildirdi. Nazir Hüseyin Dehqan İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhanının salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırıldı. İranın müdafiə və silahlı qüvvələrə dəstək naziri İran-Azərbaycan münasibətlərinin daha da möhkəmləndirilməsinin vacibliyini vurğuladı. O, ulu öndər Heydər Əliyevin müasir İran-Azərbaycan əlaqələrinin memarı olduğunu qeyd edərək bu gün Prezident İlham Əliyevin göstərdiyi siyasi iradə və qətiyyətin münasibətlərimizin gələcək inkişafı üçün möhkəm zəmin yaratdığını bildirdi. Görüşdə hərb-i-texniki əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Prezident İlham Əliyev İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhanının salamlarına görə minnədarlığını bildirdi, onun da salamlarını İran dövlətinin başçısına çatdırmağı xahiş etdi.

təessürat yaratdığını vurğuladı. O, ölkəmizin müvafiq strukturları ile eməkdaşlığı toxunaraq rehberlik etdiyi təhsil ocağında xeyli sayda azərbaycanlı tələbənin uğurla təhsil aldığı qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda təhsilə dövlət seviyyəsində böyük qayığın göstərildiyini qeyd edərək bu sahənin ölkəmizin inkişafının əsas prioritetlərindən biri olduğunu vurğuladı, gənc nəslin hərəkəfli inkişafı istiqamətində, o cümlədən peşəkar tibb kadrlarının yetişdirilməsi sahəsində ölkəmizdə genişmiqyaslı işlərin həyata keçirildiyini bildirdi. Görüşdə İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universiteti ilə Azərbaycanın müvafiq qurumları arasında əməkdaşlığın bundan sonra da genişlənəcəyinə əminlik ifadə olundu.

president.az

Uç uşağı PKK-ya qoşulan qadın millət vəkili namizədi oldu

Türkiyənin Şanlıurfa bölgəsində HDP-dən millət vəkili namizədi olan Hadle Uğur adlı qadının üç övladının PKK-ya qoşulduğu məlum olub. Qadının bir qızı qarşıdurmalarda ölüb, bir qızı və bir oğlu isə hələ də PKK sıralarındadır. Qadının həyat yoldaşı isə həbsdədir.

Hadle Uğur 9-cu sıra millət vəkili namizədi olub. Altı uşaq anası olan qadın "Artıq bu ölkədə qan tükülməsini istəmirəm. Gənclər üçün tək həll yolu dağ olmasın, dağa, döyüşə getməsinlər deyə namizəd oldum", - deyərək namizəd olmasına səbəbini açıqlayıb.

Hadle Uğur artıq seçki işlərinə başlayıb. Hadle Uğur bir qızının PKK sıralarında öldüyünü, bir qızının PKK, bir oğlu-

nun isə Suriyada YPG tərəflərində İşID-e qarşı döyüdüyünü söyləyib. O, 18 yaşlı qızı Hilal Rəcəb Tayyib Ərdoğan baş nazir olarkən Şanlıurfadakı bir mitinqdə "analara səslənirəm, usaqlarınıza sahib çıxın", - sözlərinə əsəbiləşşərək PKK-ya qatıldığını və 7 ay sonra həyatını itirdiyini bildirib. Liseydə oxuyan oğlu İbrahimin də təşkilat üzvlüyündən həbs olunduğunu və həbsxanadan çıxdıqdan sonra Kobaniyə gedərək YPG sıralarına qatıldığını vurğulayan Uğur, digər qızı Sümeyyenin də İraqda PKK-ya qatıldığını bildirib.

Türkiyə içdən bölünür: Kürdlərdən Papaya dəstək

"Osmanlı ermənilərə qarşı həqiqətən soyqırım törədib".

Axar.az xəbər verir ki, bu açıqlama ilə Türkiyədə fəaliyyət göstərən Demokratik Bölgələr Partiyasının rəsmi nümayəndəsi Ramazan Alver çıxış edib.

Onun sözlərinə görə, üzərindən yüz il keçməsinə baxmayaraq, "soyqırım"ın

ağrıları indi də cəmiyyət üzərində hiss edilir: "O zaman bir milyon yarım erməni öz yurdundan qovuldu. Bu tam anlamı ilə bir insanlıq faciəsi olduğu kimi hem də "soyqırım"dır. Yüz il keçməsindən baxmayaraq, hələ də dövlət bunun üstünü örtməyə çalışır. Bunun xalqların qarşılığına və gələcəyinə heç bir faydası yoxdur. Vatikanda

Papanın söylədikləri "soyqırım"ı tam olaraq izah etməkdədir. Papa tarixi gerçəkliyi dileyə gətirib. Ermənilər, yunanlar və kürdlər son yüz il boyunca dünya tarixi qədər böyük əzablarla üz-üzə qalıblar. Türkiyə dövlətinin öz tarixi ilə üzləşmək vaxtı çatıb". Qeyd edək ki, DBP kürd partiyasıdır. Əsası 2014-cü ildə qoyulub. Partiyanın əsas ideoloji xətləri sırasında kürd millətçiliyi və sosializm yer alır.

Türkiyə PKK ilə döyuşlərdəki itkilərini açıqladı

Türkiyədə təhlükəsizlik qüvvələri ilə PKK terrorçuları arasında gedən döyuşlərdə itkilər açıqlanıb.

ANS-in məlumatına görə, Türkiyə Baş Qərargahının verdiyi açıqlamada bildirilir ki, Ağrının Diyadin bölgəsində PKK terrorçuları ilə gün boyu davam edən döyuşlərdə yaralanan 4 əsgər Ağrı Dövlət xəstəxanasına yerləşdirilib. Onlardan üçünün həyatı təhlükədə deyil. Bir əsgər isə əməliyyata alınıb. Döyuşər zamanı 5 terrorçu öldürülüb, biri isə sağ ələ keçirilib.

Qeyd edək ki, aprelin 11-də Ağrının Diyadin bölgəsində səher saatlarında PKK terrorçuları Türkiyə təhlükəsizlik qüvvələrinə hücum etmişdi. Axşam saat-

larına qədər gedən döyuşlərlə bağlı Türkiye prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan,

baş nazir Əhməd Davudoğlu, sabiq daxili işler naziri Əfəqan Ala açıqlama vermişdi. Hükum edən terrorçuların sayı 25 nəfər olub.

PKK-nın siyasi qolu HDP-nin binasına silahlı hücum

Türkiyədə PKK-nın siyasi qolu olan HDP-nin iqamətgahına silahlı hücum edilib. Avropa.info xəbər verir ki, Ankara Xalqların Demokratik Partiyasının (HDP) mərkəzi binasına silahlı hücum zamanı ölen ya da yaralananların olmayıb. Qeyd edək ki, HDP Türkiyə parlamentində temsil olunur və "erməni soyqırım"ını tanır. Partiyanın sədri Səlahəddin Demirtaş "Türklər və kürdlər ermənilərə qarşı soyqırım törədib" ifadəsini işlətdikdən sonra, Türkiyədə yaşayış kürdlər tərəfindən də sərt təpki ilə qarşılaşmışdı.

Laçın rayonu üzrə 2015-ci ilin birinci rübündə görülmüş işlərə və qarşıda duran vəzifələrə dair geniş Şura iclası keçirilmişdir

2015-ci il 16 aprel tarixdə 2015-ci ilin birinci rübündə Laçın rayonu üzrə görülmüş işlər və qarşıda duran vəzifələrlə bağlı 180 nəfərin iştirakı ilə Rayon İcra Hakimiyəti başçısı yanında Şuranın geniş iclası keçirilmişdir. İclasdan əvvəl qəsəbə ərazisində salınmış parkda iştirakçılar tərəfindən ağaç və gül kolları əkildi. Daha sonra yığıncaq iştirakçıları Rayon İcra Hakimiyətinin inzibati binasının qarşısında Ulu Öndər Heydər Əliyevin ucaldılmış büstünü ziyarət etmiş, büstün önüne tər Güllər düzənlək, hörmət və ehtiramlarını bildirmişlər. Şura iclasında görülen işlər və qarşıda duran vəzifələrlə bağlı etrafı məlumat diniñənmiş, Taxtakörpü qəsəbəsində abadlıq işlərinin, laçınlı məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində aparılan tədbirlərin davam etdirildiyi diqqətə çatdırılmışdır.

Bildirilmişdir ki, Taxtakörpü ərazisində mövcud olan çinqıl örtülü avtomobil yollarının 14 kilometr hissəsində təmir işləri aparılmış, Fingə obasında 4,4 kilometr uzunluğunda çinqıl örtülü avtomobil yolu çəkilmişdir. Obalarda içməli su şəbəkəsində yararsız hala düşmüş su xətlərinin 850 paqometr hissəsi yenisi ilə evez olunmuş, Mişni obasında su nasosu əsaslı təmir edilmişdir. Məcburi köçkünlərin məskunlaşdırıldığı 84 oba və 2 qəsəbədə əhalinin fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təmin olunması üçün 10 və 0,4 kv-

luq elektrik hava xətlərində yararsız hala düşmüş 2000 metr naqıl yenisi ilə əvəzlənmiş, Qarakeçdi, Mayıs, Quşçu, Vağazın obalarında transformatorlar

mövcud problem və çatışmamazlıqlar da qeyd olunmuş, 2015-ci ildə qarşıda duran vəzifələrdən danışılmışdır. Bildirilmişdir ki, "Qaçqınların və məcburi köçkünlərin

yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşgullüğünün artırılması üzrə Dövlət Proqramı"na əlavələrə əsasən qamış və daxal evlərde məskunlaşmış ailələr üçün 1500 evin tikilməsi, ərazidə geniş abadlıq və quruculuq işlərinin aparılması, Qayğı qəsəbəsindən 552 ailəlik qəsəbə istiqamətində yoluñ hər iki tərəfində genişləndirilməsi, obalarda olan qəbiristanlıqların, mərkəzi yolların, körpüllerin təmiri, Qayğı qəsəbəsində gündəlik tələbat və ərzaq satışı üçün həftəlik bazarın tikilməsi qarşıda duran vəzifələrdəndir. Gündəlik məsələ ətrafında Rayon Təhsil şöbəsinin müdürü

Malik Vəliyev, Rayon Vergilər şöbəsinin reisi Fariz Zeynallı, Qozlu kənd inzibati ərazi dairesi üzrə nümayəndə Ədalət İsmayılov, Rayon Mədəniyyət və turizm şöbəsinin müdürü Yusif Hüseynov çıxış etmiş, ayrı-ayrı sahələr üzrə mövcud vəziyyətə bağlı qarşılıqlı fikir mübadilələri aparılmışdır. İclasın sonunda qarşıda duran vəzifələrlə bağlı müvafiq qərar qəbul edilmişdir. Şura iclasında Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Regional idarəetmə və yerli özünüdarəetmə orqanları ilə iş şöbəsinin məsul işçisi Aqşin Əliyev iştirak etmiş, qarşıda duran vəzifələrlə bağlı öz tövsiyələrini vermişdir.

Məsələnin həlli, Kürd dövlətinin yaranmasıdır'

Iraq Parlamenti Kürdəstan İslami Birlik Millət vəkili Adil Nuri, "Xəlifə Ömer İbni Xəttab belə iqtidara gəlsə, İraqda Kürd problemi həll edilməz. Tək həll Kürdlərin İraqdan ayrılması və Kürd dövlətidir" dedi.

'Tək həll, Kürd dövlətidir'

BasNews / HaberMerkezi - Iraq Parla-

menti Kürdəstan İslami Birlik Millət vəkili Adil Nuri, "Xəlifə Ömer İbni Xəttab belə iqtidara gəlsə, İraqda Kürd problemi həll edilməz. Tək həll Kürdlərin İraqdan ayrılması və Kürd dövlətidir" dedi. Həftəlik Soranca BasNews qəzeti yazıçılarından Şivan Berzenci'nin suallarını cavablayan Iraq Parlamenti Kürdəstan İslami Birlik Millət vəkili Adil Nuri, Cənubi Kürdistan'daki siyasi tərəflərin Məsud Bərzənin yenidən prezident üçün seçməsi lazımlı olduğunu ifadə edərək, "Bu müddədə yalnız Bərzəni Kürd faylini beynəlxalq sahədə ireliyə apara" dedi.

Osmanlı İmperatorluğunun yixilmasının ardından 1927-ci ildə Millətlər Cəmiyyətinin Cənubi Kürdəstanda xalqın seçimi haqqında referendum etmə qərarı aldığı ifadə edən Nuri, "Millətlər Cəmiyyəti getdi yerinə Birləşmiş Millətlər quruldu ancaq hələ bu qərarın gərkləri tətbiq olunmadı. Bu günə qədər də Kürdəstanda xalqın öz müqəddəratını təyin etməsi üçün referendum edilmədi" dedi.

Kürdəstanın dörd parçaya parçalanmasının ardından Cənubi Kürdəstanın Iraq dövlətinə bağlılığını, Iraq krallıq rejimi, Baas rejimi və son olaraq da şie iqtidarların eyni şovinist məntiqə dövləti idarə etdiyi dileyən Adil Nuri, 2003-cü ildə Saddam rejiminin yixiləsi ardından əldə edilən hüquqlara, Mart 1970-ci ildə Mele Mustafa Bərzənin Bağdad ilə çatdığı müqavilədə tanınan hüquqların eyni olduğunu ifadə etdi. Güney Kürdəstanda Kürdlərin Sünni Ərəblərlə torpaq, şie Ərəblərlə da iqtidar problemi olduğunu ifadə edən Iraq Parlamenti Kürdəstan İslami Birlik Millət vəkili Adil Nuri, Yəmənə təşkil edilən əməliyyatla ibarət Sünni Ərəb blokunun sonrakı mərhələdə Kürdlər üçün də bir təhdid olacağını iddia etdi.

Iraq Parlamenti millət vəkili Nuri, Kürdəstan Region Başçılığına bağlı fikirlərini də bu sözlərlə dileyə gətirdi:

"Kürd siyasi tərəflər Kürdəstan Region Başkanlığı səlahiyyət müddəti haqqındaki problemi çözümlədirilər. Bizim Kürdlərin haqq və azadlıqlarını, Kürdlərin müstəqiliyini beynəlxalq sahədə irəliyə daşıya biləcək birinə ehtiyacımız var. Mövcud vəziyyətdə bunu bacara iki adam var. Biri Məsud Bərzəni, digəri isə Cəlal Talabani'nin. Mam Cəlal xəstə. Sağlamlıq vəziyyəti buna əl vermər. Buna görə bizim Bərzənin ehtiyacımız var. Bütün siyasi tərəflərin Bərzənin Kürdəstanın malı olaraq görməli. "Sizcə Erbil ilə Bağdad arasındaki problemlərin həlli nədir? sualına Iraq Parlamenti Kürdəstan İslami Birlik Millət vəkili Adil Nuri, "Qətəliklə bunu deyirəm; Xəlifə Ömer İbni Xəttab belə iqtidara gəlsə, İraqda Kürd problemi həll edilməz. Tək həll Kürdlərin İraqdan ayrılması və Kürd dövlətidir. Kürd faylini da beynəlxalq sahədə təmsil edib hərəkətə keçirəcək tək adam Bərzənin "şəklində cavab verdi. (Z.c)

əsaslı təmir olunmuşdur. Rübərəndə "Ümumrespublika Yaşıllaşdırma" marafonu çərçivəsində keçirilən iməcəliklərə ərazidə 3 minə yaxın ağaç əkilmədir. Hazırda Mişni və Qarıqışlaq obalarında yeni modul tipli su təmizləyici qurğunun tikintisinin davam etdirildiyi bildirilmişdir.

Əhalinin problemlərinin yerində öyrənilməsi və həlli yollarının araşdırılması məqsədi ilə 2015-ci ilin birinci rübündə Rayon İcra Hakimiyətinin başçısı Akif Səlimov tərəfindən 7 şəhər və rayonda 9 səyyar qəbul keçirilmiş, 935 nəfərin iştirak etdiyi bu qəbullarda 120 nəfər, Rayon İcra Hakimiyəti başçısı aparatunda isə 225 nəfər rayon sakini qəbul edilərək onların müraciətləri dinlənilmişdir. Məruza və məruza ətrafında edilən çıxışlarda görülmüş işlərlə yanaşı

Oğuz rayonu ərazisində müvəqqəti məskunlaşmış laçınlı məcburi köçkünlərlə görüş-səyyar qəbulu keçirilmişdir

17 aprel 2015-ci il tarixdə Laçın Rayonu İcra Hakimiyyətinin başçısı Akif Səlimovun Oğuz rayonu ərazisində müvəqqəti məskunlaşmış laçınlı məcburi köçkünlərlə görüşü-səyyar qəbulu keçirilmişdir. 110 nəfər rayon sakininin iştirak etdiyi görüş-səyyar qəbul Oğuz şəhərində Oğuz rayon Tehsil şöbəsinin akt zalında keçirilmişdir. Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Akif Səlimov sakinlərlə görüşmüş, onların problemlərini dinləmişdir.

Qəbulda Laçın və Oğuz Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının məsul işçiləri, rayonun müvafiq idarə-

müessisə və təşkilat rəhbərləri, kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndələr isti-

rak etmişlər. Səyyar qəbulda 11 nəfər lənilmiş, həmin müraciətlərə baxılması

Rayon İcra Hakimiyyətinin şöbə müdürünlərə və aidiyəti rayon təşkilatlarının rəhbərlərinə yerindəcə müvafiq tapşırıqlar verilərək icrası nəzərətə götürülmüşdür. Məcburi köçkünlər onların müraciətlərə diqqətlə yanaşıldıqına görə Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı Akif Səlimova minnətdarlıq bildirmişlər.

Görüş-səyyar qəbulda Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Regional idarəetmə və yerli özünüidarəetmə orqanları ilə iş şöbəsinin məsul işçisi Aqşin Əliyev iştirak etmişdir.

Anar Yusifoğlu

(əvvəli ötən sayımızda)
"Məscidi dağıdır, din xadimlərini qırıdlar"

Ermənilər Quba qəzasında soyqırıma xüsusile hazırlaşmışdılar. Çünkü ilk qırğını törədən Muradyana qarşı əhalı müqavimət göstərə bilmişdi.

Birinci Dünya Müharibəsində iştirak edən ermənilərdən ibarət iki min nəfərlik dəstə Muradyanın rəhbərliyi ilə 1918-ci ilin birinci rübündə Qubaya hücumaya keçmiş və dəhşətli qırğınılar töretdi. Həmin ərefədə

sünni-şie davası donu geyindirməyə də cəhdler edir, xarici dövlətlərdə müsəlmanların erməniləri qırıqları barədə şayieler yayırdılar. Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin xarici işlər naziri M.H.Hacinski 1918-ci il iyulun 15-də hökumətin iclasında çıxışı zamanı bildirmişdi ki, erməni cəlladları dinc müsəlman əhalisinin həyatı və əmlakı üzərində görəməmiş vəhşiliklər törədir, bununla yanaşı yalan xəbərlər yayaraq Avropa ictimaiyyətində əks əhval-ruhiyyə yaradırlar. Quba

çıxarıb, qollarını, axırdı da boyunu sındırırdılar. Daşnaklar həmin gün məscidi dağıdır həm sünnilərdən, həm də şielərdən 20-dən çox din xadimini qətlə yetirdilər". A.Novatski bildirir ki, ermənilər təkcə Quba, Qusar və Xaçmaz ərazisində 26 məscidi yandırılmışdır. Hadisələrin canlı şahidi İbrahim Aydəmirov isə xatırlayıb ki, Digah məscidində alban və əreb əlibası ilə yazılan kitablar yandırıldıqdan sonra kəndin yaxınlığındakı müqəddəs pirin daşını da partlatırdılar. Həmin

lillara qarşı soyqırım siyaseti həyata keçirməyə başlamışlar. Maraqlıdır ki, Urmiya, Salmas, Sulduzda və Xoy ətrafında baş verən bu qırğınlardan nəinki Qarabağ və İrevandan, o cümlədən Bakıdan gələn erməni hərbi birləşmələrinin yardım ilə həyata keçirildi, həmçinin Şimali Azərbaycandakı qırğınlarda az qala eyni gündə baş verirdi. Məsələn, Urmiyada ümumilikdə 50 min azərbaycanının qətləyle nəticələnən soyqırım 1918-ci ilin Novruz bayramı ərefəsində ikinci

Türkü və kürdü hər yerdə öldür!

Qusarın Kuzun kədinin sakini, Türkiyədə təhsil almış nüfuzlu din xadimi Möhübəli Əfəndi və Çağar kədinin sakini Hətəm Sərkarov yerli əhalini daşnaklara qarşı mübarizəyə qaldıra bilirlər. Ləzgilərin de köməyi ilə qırğınların qarşısına alınır və Muradyan 100 nəfərlə qaçır. Möhübəli Əfəndi 200 nəfər daşnak terrorçunu həbs etdirib, Quba türməsinə saldırır. Ancaq 10 gün sonra top və pulemyotlarla silahlanmış erməni ordusu yenidən Qubaya hücum edir. Hamazaspın başçılıq etdiyi dəstə şəhəri od vurub yandırmaga, tarixi abidələri dağıtmaga, insanları vəhşicəsinə qətlə yetirməyə başlayır. Şahidlərin bildirdiyinə görə, Hamazasp Quba camaatinin qalan hissəsini meydana yığıb bildirir ki, "mən minlərlə türkün başını kəsən Ərzurum erməniyəm. 200-dən çox türk kəndini yandırıb xaraba qoymuşam". Hamazaspın daşnak dəstəsinə bələdçilik edən qubalı erməni Harun Hayrapetovdan Qubanın varlı adamlarının siyahısını istədiyini yanan şahid qeyd edir ki, "Həmin siyahıda Qubanın varlılarından 26 adamın adı vardi. Hamazasp silahlı əsgəri həmin ailələrin dalınca göndərdi. Silahlı əsgərlər 6 nəfərlə geri qayıtlılar. Gətirilənlərin 4-ü qadın, 2-si uşaq idi. Hamazaspın tapşırığı ilə uşaqların başlarını kəsdilər, qadınları isə uşaqlarının qanını içməyə məcbur etdilər. Qadınlar işivən qoparıb daşnakların üstüne atılonda qarınlarını süngülərlə deşdilər. Sonra qılıncla onları tən ortadan ikiyə böldülər. Meydanda ah-nalə yüksələndə Hamazasp əsgərləri cərəj ilə düzdürüb, günahsız əhaliyə atəş açmayı əmr etdi. Yüzlərlə adam qırıldı..."

Ermənilər bu qırğınlara

qırğınlara da don geyindirməyə çalışın Hamazasp meydana

nəhəng daşın üstündə alban hərflərilə yazılar vardır. Hamazaspın

yıldığı əhalinin içindən bir sünni və bir şie seçərək onlara silah verdirir və bir-birine atəş açmağa məcbur edir. Bildirir ki, silahlar növbə ilə sünni və şielərə veriləcək, sonda sağ qalanlar isə öldürülməyəcək.

Komissiyanın dindirdiyi şahidlerin dediyinə görə, "ilk olaraq Ləzgi Məhəmməd və şielərin ağsaqqalı Məşədi Mirsadıqı irəli çıxardılar. Onların heç biri əline silah almaq istəmirdi. Qundaqla başlarına vurub, onları silah götürməyə məcbur etdilər. İki də tüfənglərini qaldırıb bir-birini nişan aldılar. Hami məettəl qalmışdı. Nisbetən cavan olan Məhəmməd heç kəsin gözləmədi halda geri döndü və bir daşnakı yere sərdi. Qarışılıqdan istifadə edən Məşədi Mirsadıq da bir erməniyi öldürdü. Bunun ardınca qırğın başlandı. Qaçmaq istəyən yüzlərlə adamı ermənilər pulemyotlarla qırıdlar. Ölənlərin çoxu qadınlar və uşaqlar id. Hami dayanandan sonra Məhəmmədin qollarını, ayaqlarını kəsdilər. Başını kəsib süngüyə keçirdilər və hamı görsün deyə yuxarı qaldırlar. Meşədi Mirsadıqın gözlərini

vehşilikləri nəticəsində 1918-ci ilin ilk beş ayı ərzində Qubada 16 mindən çox insan qırılmış, 162 kənd yerlə-yeksan edilmişdi.

Eyni qırğınlardan Lənkəran və Göyçayda, Kürdəmirdə də töredilmişdi.

Rusların təlim keçdiyi erməni qatilləri

Ermənilər Şimali Azərbaycanla paralel olaraq, Cənubi Azərbaycanda – Urimiya, Salmas, Sulduz və Xoyda da Kütəlvə qətlamlar töredirdilər.

Urmiyadakı soyqırıma erməni dini rəhbəri Benyamin Marşimon rəhbərlik edirdi. Marşimon Osmanlı torpağından 12 min çilov ailəsi ilə birlikdə gəlmişdi, Urimiya, Salmas və Sulduzun 20 min erməni və assur ailəsi isə onlara qoşulmuşdular. Nəticədə böyük bir ordu yaranmışdı ki, bunun da 20 min nəfəri təlim keçmiş peşəkar hərbçilər idi. Əlavə olaraq 800 nəfər rus və 72 fransız zabiti də onlara hərbi hazırlıq keçirdi. Rusiymanın Urmiyadakı konsulu Nikitinin siyasi, Petros ağanın hərbi, Marşimon isə ideoloji dəstək verdiyi bu ordu 1918-ci il fevralın 17-dən başlayaraq azərbaycan-

dəfə şiddətlənmiş və Martin sonlarına qədər davam etmişdi.

Andronikin başçılıq etdiyi 8 minlik quldur dəstəsi Arazın həm şimalında, həm də cənubunda erməni daşnaklarının azərbaycanlılara qarşı apardıqları soyqırıma yardım edir, soyğunçuluq töredir, kəndləri xarabazara çevirir və "Böyük Ermenistan" kimi nəzərdə tutduqları əraziləri türklərdən temizləməyə cəhd göstərirdi.

Ermənilər bu məqsədə Salmasda 30 min, Sulduzda isə 10 mindən çox azərbaycanlı qətlə yetirmiş, yüzlər kendi xarabazara çevirmişdilər.

Qafqaz-İslam ordusunun yaxınlaşması xəbəri ilə Naxçıvana çəkilən Andronik qarşısına çıxan bütün kəndləri dağıtmışdı. Daha sonra Çəmbərəkənd rayonunun Ağbulaq, Ardanış, Bəriyabad, Qaraqaya, Əmirxeyir, Yanıqəpə, Qaraqoyunlu, Toğluca, Çaykənd, Cıvıxlı, Cil, Şorça və başqa kəndlərə hücum edən Andronik bütün əhalini qırmışdı. Eçmədzin rayonunun 700 nəfərlik Ayarlı və 800 nəfərdən çox əhalisi olan Qarğabazar kəndlərinin əhalisini də Andronik bütünlükle, son nəfərinə qədər məhv etmişdi.

"Növbə Qarabağındır..."

Ən çox dağıldılan Zəngəzur qəzası idi. Fövqələdə Təhqiqat Komissiyasının sənədlərinə görə, Ermənilər bu qəzada 115 Azərbaycan kədini büssbütnə yandırmış, 3257 kişi, 2276 qadın və 2196 uşaq öldürmüştərlər.

Ermənilər Zəngəzur qəzasının özündə və ətrafında qırğınlardır. 1920-ci ilə qədər sistemi olaraq davam etdirmişdilər. 1920-ci il yanvarın 21-də Azərbaycan Xalq Cumhuriyyəti parlamentinin üzvü Cəlil Sultanov tərəfindən Azərbaycan parlamentine göndərilmış teleqramda deyilirdi: "Dörd gündür

ki, erməni quldur dəstələrinin nizami ordu ilə birləşdə top və pulemyotların atəsi altında Zəngəzura hücumları davam edir. İtkilər olduqca çoxdur, əhali vahimə içinde kömək umur. Qəzanın bəbəxt əhalisi adından yalvarıram, kağız üzərindəki etirazlardan fəal işə keçin. Azərbaycanın ən gözəl güşələrindən birini tamamilə məhv olmaqdan xilas edin. Zəngəzurun ardında növbə Qarabağındır..."

1918-ci ilin martına qədər Zəngəzurun 199 kəndi, 1919-cu ilin sentyabrına qədər isə Eçmədzin qəzasının 62 azərbaycanlı kəndi yerlə yeksan edilmişdi. 1919-cu ilin axırında Zəngibasarın bir neçə kəndi istisna olmaqla qalan kəndləri, İrəvan qəzasının 211 və Vedibasarın bütün azərbaycanlı kəndləri məhv edilmişdi. 1916-ci ildə İrəvan şəhərində və İrəvan quberniyasının kəndlərində 375 min nəfər azərbaycanlı yaşayırırsa, 1922-ci ildə onlardan artıq 305 min nəfər tamamilə məhv edilmişdi. Ümumilikdə isə bu qırğınlardan nəticəsində 565 min müsəlman-türk vəhşicəsinə qətlə yetirildi. Azərbaycan Xalq Cumhuriyyəti Fövqələdə Təhqiqat Komissiyasının topladığı materiallar əsasında azərbaycanlılara qarşı soyqırımdan faktını təsdiqləmiş və 1918-ci il martın 31-ni matəm günü elan etmişdi. 1919 və 1920-ci illərdə, iki il müddətində ardıcıl olaraq martın 31-i qeyd edilsə də, Azərbaycanın Sovet ordusu tərəfindən işgalindən sonra 31 martın qeyd edilməsi qadağan olunmuşdu. Yalnız Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra - 1998-ci ildə prezident Heydər Əliyevin sərəncamı ilə 31 mart Azərbaycanlıların Soyqırımı günü olaraq yenidən qeyd edilməyə başlandı.

KÜRD ƏDİBLƏRİ HAQQINDA ARAŞDIRMALAR

Əbdurrəhman Həjarin yaradıcılığına qısa bir baxış

Dünya ədəbiyyatında çox az yaradıcı şəxsiyyət tapılar ki, öz milli psixologiyasını, xalqının yaşam tərzini əsərlərində eks etdirməsin. Büyük mütəfəkkirler daim ümumbeşəri ideyalarla yanaşı xalqının sivil, demokratik və azad yaşamasını da diqqət mərkəzində saxlamış və bu istiqamətdə mübarizələrini aparmışlar.

Bu qəbil mütəfəkkirerdən biri 20-ci yüzildə şərqi ədəbiyyatına meteor kimi daxil olan, milli və azad fikirlərinə görə daim təqib olunan, ömrünü sürgünlərdə yaşayan böyük kurd şairi Əbdurrəhman Şərefkəndi Həjardır.

Həjar dünyavi baxışı olan, milli və dünyavi fikirlərin məğzina dayanan, ondan qaynaqlanan, hər iki baxışı özündə eks etdirən bir sənətkardır. Onun əsərləri nə qədər millidirsə, bir o qədər də dünyavidir və ya nə qədər dünyavidirsə, bir o qədər də millidir.

Həjar ömrünü sürgünlərdə, həbslərdə keçirse də yaradıcılıq istiqamətini dəyişməmiş, daha da cəsarətlə əsərlərini qələmə almış və acı gerçəkliliklə söyləmiş, arzularını dili gətirmişdir. Şairin 1957-ci ildə Suriyada mühacirətdə qələmə aldığı "Mən və büləbül" poemasında söylədiyi aşağıdakı fikirlər onun nə qədər mübariz bir şəxsiyyət olduğunu ortaya qoyur:

*Tikanlı tikəyəm, məni yeyənin
Gözündən çıxaram aqıq-aşkara.
Qanıma susayıb qan eyləyənin,
Bir gün taleyini eylərəm qara.
və yaxud
Tülüküyə döndərdim pələngi, şiri,
Indi tülüklərmi yeyəcək məni?*

Artıq bu poemanı oxuyanda şairin hansı mübarizə meydanında olduğu göz önünde sərgilənir.

Vətən hər bir sənətkarın dilində müqəddəs bir məkandır. Hər bir sənətkar onu vəsf etməklə, söz gülüstəninin min rəq calarından naxış vurub bəzəməklə vətən sevgisini dili gətirir. Hajarda "Vətənim Kürdəstan" deyərək söyləir:

*Cahan olsa bir gözəllik ağacı,
Hər diyarın gövdə budaq sanaram.
Bu ağacın başındakı gül tacı
Sənsən, - deyib eşqin ilə yanaram.*

Heç bir rəsmi məktəbdə təhsil almayan, Rza şahın hakimiyəti illerində İranda qeyri dildə şeir yazmaq qadağan olunduğu bir vaxtda doğma Kürd dilində möhtəşəm əsərlər yaradan Həjar, həmçinin maarifçi idealları ilə də seçilir. Xatırladım ki, Həjar Ərəb və Fars dilərində mükəmməl bilsə də əsasən Kürd dilində yazıb yaratmışdır.

Həjar elmin, siyasi mübarizənin önəmlini olduğunu göstərməklə yanaşı, kortəbi inqlabın deyil, savadlı idarəciliyin önəmini açıq şəkildə göstərirdi. Müəllif "Laylay" adlı mənzüməsində azad yaşamın yolunu bu cür dəyərləndirir və təbliğ edir:

*Istəmirsən əgər yadlara olasan qul,
Azadlığın yolunu sənə göstərim, oğul.
Günün qara keçə də, əzizim, get məktəbə.
Təhsilsiz bəşər çətin yetər mətləbə.*

Təhsilsiz insanın bələlərini öncədən görən, yalnız atası Hacı Molla Məhəmməddən dini təhsil alan Həjar böyük bir pedoqoq, əvəzsiz müəllim olduğu da ortadadır.

Həjar kimi şəxsiyyətlər dünyaya az-az

gəlir ki, onları da zaman doğru anlaya bilmir. Lakin onlar nə qədər əzab içinde yaşasalarda öz haqq yollarından dönmürlər.

Milli adət-ənənələri eks etdirən şeirləri, poema və pyesləri bir bədii əsər olmaqla yanaşı fundamental bir tədqiqat əsəridir. Kürd xalqının milli etnoqrafiyası-adət-ənənələri, yaşam tərzləri, mərasimləri bu əsərlərdə orijinal bir şəkildə

sergilənir.

Şairin bu qəbil əsərlərini humanitar elmlərin müxtəlif sahələrinə aid etmək olar. Burada, tarix, ədəbiyyat, incəsənət-musiqi və.s. sahələrin bədii ifadəsi içində, elmi tədqiqini də görürük. Müəllif şərqi və qərb ictimai fikirlərinin müsbət dəyərlərindən də yan keçmir, yaradıcılığında onları da bədii bir dildə ustalıqla eks etdirir. Həjar söz boyası ilə rəsm cızan unikal şəxsiyyətdir. Şərqi ədəbiyyatına nəzər yetirək yallı rəqsini tərənnüm etdən və onun incəliyini sərgileyən onurlarla sənətkar görə bilərik. Lakin, əminliklə deyə bilərem ki, bu sənətkarların heç biri yallı rəqsinə Həjar qədər incəliklə təsvir edə bilməyib. Azərbaycanda mühacir ömrü yaşamış tədqiqatçı alim Rəhim Qazinin təbərincə desək "Yallı heç bir sənətkar tərəfindən Həjar qədər canlı və incəliklə göstərilməyib"

İnsani daima öz ağuşunda saxlayan bir hiss mövcuddur ki, ona hər bir fərd ehtiyac duyur. Bu hissin doğurduğu sevinci də, kədəri də ömrü boyu şirin xatirə kimi qoruyur. Adı insanlardan fərqli olaraq, şairlər bu hissin təzahürünü poeziyaya gətirir və bu sırlı-sehirlili dönyanın möcüzələrini sözün möcüzəli qanadı ilə aca bilir.

Nəzərə alsaq ki, məhəbbət, sevgi adlandırdığımız hiss cinsi-heyyani hissələrində doğulmur, onun başlıca mayası təmiz və pak niyyətdən yoğrulub, onda məhəbbət poeziyasının da nurdan və paklıdan doğuldugunu qəbul etmiş olarıq. Bu baxımdan kürd ədəbiyyatının görkəmli siması olan Həjar poeziyasını insanlıq mayası adlandırmaq olar.

*Gəl yene çəmənin seyrinə çıraq,
Gözümüz qəlbimiz danışın ancaq.
Bizi görən olar - demə, sevgilim.
Dünyada sevilmək sevmək qalacaq.*

Həjarın şeirlərindəki orijinallıq şairin qəbəl dünyasını tam açıqlığı ilə eks etdirir. Şair heç nədən çəkinməyərək sevgilisi karşısındakı hər şeyini qurban verməyə

hazır dayanır:

*Ey bədirlənmiş hilal, baxma
yaşın on dörddü,
Olaram gözlərinə min dəfə
qurban doymaz.*

Şairin lirik şeirlərində bir ağrı, həsrət sezilməkdədir, həsrət günüşi parlamaqdadır. Hər bir şairin qəlbini doğma olan hicran ağrısı, sanki Həjarın yaradıcılığında daha çox qol-qanad açıb. Rübailərinin böyük ekseriyetində hicran yanığı qabarıl şəkildə görünməkdədir.

*Üzündən utanar bağların gülü,
Bənövşə dayanır boynu bükülü,
Dilim çox arzular dil busasını,
Fəqət tükənmir hicran nisgli

*Göz dikdim yollara gözüm göyərdi
Kainat ele bil sükuta daldi,
Üfüqde bir ulduz titrədi birdən,
Onun da qəlbini min həsrət aldı.*

Həjar sevdiyi qadını ilahileşdirməsə də, onun karşısındakı aciz olduğunu etiraf edir. Şairin bu etirafı acizanlıkdən deyil, o, böyük bir gözəlliyyin vəsfini qəlbimizdə canlandırır.

*Dilim dodağının vəsfinde aciz...
və yaxud*

Acizəm yanağın vəsfinde aciz...

Şair vəsf etdiyi gözəli sonuncu məqəma qədər vəsf edir ki, bundan o yana vəsf etməyin qarşısında acizdir.

Şairin lirik şeirlərindəki bədii bənzəmələrin bir qismi xalq deyimlərindən gəlsə də, bu bənzətmələr Həjar qələmində daha orijinal şəkil alır. Bu da söylənilmiş fikirlərin təkrarı deyil, yeni deyim tərzi kimi ortaya çıxır.

*Duz səpdi yarama, dodağı duzlu,
Yaralı buz istər, üreyi buzlu.*

Beytin hər iki misrasının birinci tərəfində işlənən "duz səpdi yarama", "Yaralı buz istər" məcazi xalq deyimləri; ikinci tərəfdə işlədilən dodağı duzlu", "Üreyi buzlu" məcazları ilə yeni məzmun qazanır. Bu da şairin təxəyyülündə qopan, yeni məna, məzmun daşıyan kamil misralardır.

Sevgisiz şair sözü, dil açmayan körpəyə bənzər ki, onu nə anlamış, nə də kimlərə anlatmaq olur. Məhəbbət lirikası tanrıının insana bəxş etdiyi, insan üçün ilahi nemət olan sevginin dilidir.

Bunun əzabları nə qədər çox olsa şair ilhamına o qədər işq salar. Bu səbəb dəndir ki, Həjar şeiri yenilməzliy ilə seçilir.

Uzun illər sürgündə, vətənidən uzaq yaşayan şairin ürək dili ilə qələmə aldığı əsərləri hicran ağrısına, onun əzablarına sinə gərir. "Əqidəni edam etmək olmaz" deyən bu bəşəri sənətkar, ölməz söz ustası bəşəriyyətin mayası olan sevginin də edamını mümkünəz sayır.

*Kirpiyin leşkərin nizamlı gəldi,
Könül qarətinə ilhamla gəldi,
Sevindim yarına qəsd eləyirsən
Gözümdən dup-duru bir damla gəldi.*

Yunus Rauf Dildarı

Cox erkən dünyasını dəyişən, buna baxmayaqaraq önemli əsərləri ilə kürd ədəbiyyatında yeri olan Yunus Rauf 20 fevral 1918-ci ildə Şərqi Kürdüstanın Köysancaq şəhərində dünyaya gəlib. İbtidai təhsilini Ronyada, orta məktəbi Həvlerdə bitirən Yunus Rauf Təhsilini Bağdad univeristetinin hüquq fakültəsində davam etdirmişdir.

Univeristeti bitirdikdən sonra İraqın müxtəlif şəhərlərində ixtisası üzrə çalışan Yunus Rauf bu dövrə kürd ədəbiyyatı ilə yaxından tanış olur. Hacı Qədiri Koyi, Bekəs, Pirmərd, Kurdi və s. kimi önemli yazarların yaradıcılığını dərin-dən mənimseyən şairin ilk şeiri 1935-ci ildə Dildarı təxəllüsü ilə "Ronabi" dərgisində nəşr edilir.

O dövrə Iraqda başlayan etiraz dalğasına qoşulan Yunus Rauf Dildarı "Hiva" partiyasının yaradılmasında yaxından iştirak edir. 1940-ci ildə təhsilini davam etdirən Dildarı siyasi fəaliyyətini də genişləndirir.

Qazi Məhəmmədin rəhbərliyi ilə 1946-ci ildə mərkəzi Mahabbat olmaqla elan edilən Kürdüstan Demokratik Respublikasının dövlət himninin müəllifi olması, Dildarını kürd ictimai və siyasi fikirində, eləcə də ümumdünya kürdləri arasında daha sevilən edirdi.

Bu himn hələ də kürdlər arasında ulusal marş olaraq qəbul edilir və hal-hazırda şimalı İraq Kürdüstan Muxtarıyyatının rəsmi himnidir.

Ömrünün yarısını kürdlərin azadlıq ideyalarına həsr edən və hər cür mübarizə yolunu sıyan Yunus Rauf Dildarı ömrünün bahar çağında 1948-ci ildə 30 yaşında əbədiyyətə qovuşur. Özündən sonra qalan ideyaları və əsərləri, xüsusi ilə haqqında söz açdığını "Ey rəqib" marşı onun əbədi yaşlılığının əsasını təşkil edir.

Səhifəni hazırladı: Nofəl Ədalət

Bi helkefta sed û hevdehemîn(117) salvegera derçûna yekem rojnameya Kurdî û hevdehemîn salvegera damezrandina Sendîkaya Rojnamevanê Kurdistanê û roja rojnamegeriya Kurdî pîrozbahiyên xwe pêşkêşî Sendîkaya Rojnamevanê Kurdistanê û hemû medyakar û rojnamevanê Kurdistanê dikim.

Bi navê xwedayê mezin û dilovan. Bi helkefta sed û hevdehemîn(117) salvegera derçûna yekem rojnameya Kurdî û hevdehemîn salvegera damezrandina Sendîkaya Rojnamevanê Kurdistanê û roja rojnamegeriya Kurdî pîrozbahiyên xwe pêşkêşî Sendîkaya Rojnamevanê Kurdistanê û hemû medyakar û rojnamevanê Kurdistanê dikim.

Rojnamegeriya Kurdî her di

Barzanî: Dijmin şerê derûniyê li dijî xelkê Kurdistanê dike

destpêka derketinê ve û li qonaxên cûda cûdayên xebata gelê me mil bi milê çin û tuwêjê xebatgêrên dinê Kurdistanê li dijî dagîrkerî û diktatoriye rawestaye û rewşengirî û dijayetiye zulm û neyarêne Kurdistanê xesleta diyara rojnamevanê Kurdî bûye. Niha jî ku neyarêne gelê Kurdistanê medya wekî amrazek ji bo dijayetî kirina mafêne rewayen gelê Kurdistanê bikartînin, ji bo berperçdana hewlén anîna dû berekî û pişêwa civakî û siyasiya ji aliyeñ ne hezene Kurdistanê ve divê medya Kurdistanî sengekerî gelekbihêz bê.

Niha jî ji wê dema ku welatê me rûbirûyê şerekî zalimaneya terorîstan bûye û terorîst li réya

hewlén terorîstan rawestin û bibin besekî bandorê li bereya rûbirûbuna teror û hizra tundrewiyê. Cihê şanaziyê ye karê rojnamegeriyê li Kurdistanê da hengavên baş avêteye û bi azadiyekî tevahî û dûrî ji hemû sansurek li Herêma Kurdistanê da dirêjahiye bi çalakiyên xwe dide û li ruyê azadî û nebûna astengiyên ji bo karê rojnamevaniyê li gor

welatê navçeyê medya û rojnamevanî li rewşekê gelek baş daye. Wê demê jî azadiya rojnamevanî dibê sedemek ji bo pêşketina civakê ku pêkve li

navbera rojnamevan û berpirsiyariya civakî û pabendbûna bi pîşeyibûn û bihayê rojnamevaniyê de girêdanek hebê. Li vê salvegerê de daxwazê ji hemû aliyeñ dikim palpiştiya lêkolîneke bi hişyar û bi bandorê rojnamevaniyê bin û yarmetiya kêm kirina keshayê wan û baştır kirina jiyana wan bikin û rojnamevanê Kurdistanê dûrî li destêwerdana siyasi bikarin bi awayekê azad û serbixwe xizmeta doza rewaya gelê me û pêşketina kultûrî û civakî bikin.

Dûbare pîrozbahiyê li hemû rojnamevanê ezîzên Kurdistanê dikim û héviya serketinê ji bo wan dixwazim.

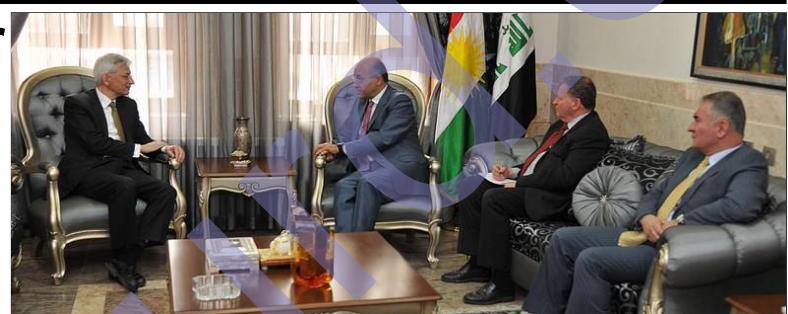
Mesûd Barzanî
Serokê Herêma Kurdistanê

Berhem Salih digel balyozê Firansayê rewşa niha şirove kir

Berhem Salih digel balyozê Firansayê rewşa niha ya li Herêma Kurdistanê û navçeyê şirove kir. Îro roja sêsemê, 21-4-2015'an, li bajare Hewlêrê, cîgirê sekreterê giştî yê Yekitiya Nîştimanî ya Kurdistanê Dr. Berhem Salih, bi germî, pêşwazî

li balyozê Firansa yê li Éraqê kir. Her weha di wê civînê de, li ser rewşa nia a siyasi û ewlekariyê li Kurdistan, Éraq û navçeyê bi awayekî berfereh hat şirove kirin û li ser hevrêzî û hevkariya di navbera Firanda û Éraq û Herêma Kurdistanê hat gotûbêjkirin.

Herdu aliyan li ser karê hevbes û hevrêzî ku di navbera tevayî pêkhatêن Éraqê de pêkwere tako li hemberî metîrsîdarta ya DAIŞ bê girtin û Dr. Berhem rola Firanseyê di pişîvaniya Éraq û Herêma Kurdistanê de, baş nirkand. **PUKmedia**

General Austin spasiya asayışa Kurdistanê kir

Îvariya îro dûşem 20.-04.2015 li bajare Hewlêrê birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya General Lloyd Austin Fermandeyê Fermandeya Navendî ya hêzene Amerîka û şandekî li gel kir ku ji Stuart Jones Balyozê Amerîka li Iraq û hejmarek efser û şewirmendê artêşa Amerîkayê pêkhatibûn. Îvariya îro dûşem 20.04.2015 li bajare Hewlêrê birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya General Lloyd Austin Fermandeyê Fermandeya Navendî ya hêzene Amerîka û şandekî li gel kir ku ji Stuart Jones Balyozê Amerîka li Iraq û hejmarek efser û şewirmendê artêşa Amerîkayê pêkhatibûn.

Li civînê de Fermandeyê Fermandeya Navendî ya hêzene

Amerîka spasiya hêzene Asayışa Herêma Kurdistanê kir ji bo parastina Konsolgeriya Amerîka li Hewlêr û destxweşiyê jî li Asayışa Herêma Kurdistanê kir ku li demeke kêm da karîn encamderêne teqîna ïnî ya derbasbûyî ya Ankawa destgîr bikin û serxweşiyê jî li kesukar û qurbanîyên rûdawa terorîstiya Ankawa kir. Fermandeyê Fermandeya Navendî ya hêzene Amerîka li dirêjahiya axaftina xwe de behsa rola Pêşmerge ya li şikestdana terorîstên Da'îş li bereyên şer û her wiha yarmetîdana Kobanê kir û balkışand li ser wê yekê ku ev rûdaw bi rûnî nîşan dide ku terorîst li bereyên şer da lawaz bûne û dixwazin bi sedemîn kirdarêne terorîstî li bajaran qerebuşa şikesta xwe bikin. Her wiha balkışand li ser wê yekê ku bi tu awayekî terorîst nikarin li Kurdistanê de pêgeha xwe hebê û cihê xwe bikin û geş bikin. Serok Barzanî balkışand li ser hemahengiya

yarmetîdan û hevkarî kirina hêzene Pêşmergeyên Kurdistanê de dûpat kir.

Li beranber da Serok Barzanî spasiya Hikûmet û gel û artêşa Amerîka kir li yarmetîdana Kurdistanê û yarmetîya serbazîyên Amerîka li şerê Pêşmerge li dijî Da'îş bi bandorwesif kir. Di derbarê bi kirdara terorîstiya Ankawa Serok Barzanî balkışand li ser wê yekê ku ev rûdaw bi rûnî nîşan dide ku terorîst li bereyên şer da lawaz bûne û dixwazin bi sedemîn kirdarêne terorîstî li bajaran qerebuşa şikesta xwe bikin. Her wiha balkışand li ser wê yekê ku bi tu awayekî terorîst nikarin li Kurdistanê de pêgeha xwe hebê û cihê xwe bikin û geş bikin. Serok Barzanî balkışand li ser hemahengiya

bê wêneya hêzene Pêşmerge û hêzene hevpeymanan da û wê yekê xisterû ku ev hemahengî wiha kirîye ku li şer û operasyonan da bi tenê yek kesê sîvîl jî

nebûye qurbanî û eve jî li rastiyê de destkeftekî mezine. Her li vê kombûnê da amadekariyên proseya azad kirina bajarê Musilê û rewşa meydanî ya bereyên şer li Nînowa, Kerkük, Selahedîn û

Enbar hate nirxandin. Çawayiya bilind kirina asta hemahengiya di navbera hêzene Pêşmerge û artêşa Amerîka û peywendiyê di navbera Amerîka û Herêma Kurdistanê û serdana çaverê kirîye Serok Barzanî ya Amerîka mijareke dinê vê kombûnê bû. Hêjâyî gotinîye li vê kombûnê da Mesrûr Barzanî Şêwîrmendê Encûmena Asayışa Herêma Kurdistanê, Qubad Talebanî Cîgirê Serokê Hikûmetê, Mistefa Seyîd Qadir Wezîrî Pêşmerge, Fuad Husîn Serokê Dîwana Serokayetiya Herêmî, Felah Mistefa Berpîrsê Fermangeha Peywendiyê Derveyê Hikûmetê, Enwerê Hacî Osman Birîkarê Wezareta Pêşmerge, Ce'fer Şêx Mistefa, Ferîq Şêrwan Ebdulrehman û Ferîq Cebar Yawer Endamîn Fermandeya Giştî ya Hêzene Parastina Herêmî amade bûn.

Pêşmerge li Til Afer êrişêke DAIŞ têşikandin

da xuyaniyekî jîn PUKmedia yê re ragihand; Îro bi berbangê re demjîmîr 5 ve, li gundê (Sehil El-Malih) û xaçe riya navçeya Eyaza ya ser bi Til Afer ve ne, çeteyê DAIŞ êrişkirin ser bi çeperên Pêşmerge.

Û wiha pê de cû: Lê hêzene pêşmerge êriş terorîstan têşikandin û gelek terorîst kuştin, her wiha da xuya kirin ku hêşta hejmarek ji terorîstên DAIŞ li gundê hatî bi nav kirin di dorpêa hêzene pêşmerge de ne. **PUKmedia / Teybet**

Bexdad.. 47 terorîst hatine kuştin û 101 bombe hatine pûçkîrin

Fermandariya operesyonen Bexdadê ragihand ku hêzene wê êrvare duşemê gelek terorîstên

eral bi beyannameyekê ragihand ku fermandariya operesyonen Bexdadê û di çarçoveya operesyonâ Fecir el-karamê, nêzî 47 terorîst kuştin, her wiha 101 bombeyen çandî pûçkîrin û 28 malen hatine bombekirin ji bombeyan paqîkîrin. Her wiha da xuya kirin ku di encama operesyonê de 10 otombêlên terorîst bi kartînin û 2 moto-

Banka almanî "Sparkasse Saarbruecken" hesabê însiyatîfe alîkariya ji bo Rojavayê Kurdistanê betal kir. Li ser wî hesabî bêtîr 100 hezar Euro hatîbûne komkirin. Însiyatîfe almanî "Solidarität mit Rojava" ev demeke ku arîkariyê jî bo piştgiriya berxwedana li Rojavayê Kurdistanê kom dike. Li gor dax-

uyanya însiyatîfe, ji Cotmeha 2014ê heta niha bêtîr 106 hezar Euro arîkariyê hatine ser hesabê wan li cem bankeya "Sparkasse Saarbruecken". Banka Sparkasse Saarbruecken van rojan xwediyyê hesab agahdar kir ku ewê hesab bigire, ji ber ku ne

Li Guwêrê DAIŞê êrişî pêşmerge kir

ew êriş saet 9:15ê nêzîkî pira Guwêr destpê kir û pêşmerge karîn rî li ber wan bigrin. Herwiha MiheMED Remezan got ku ti ziyan negîhişte hêzene pêşmerge.

DAIŞ kuştin û bi dehan bombeyen çandî pûçkîrin.

Wezareta Berevaniya Fed-

Barzanî: Destûr divê nîştîmanî be

Hewlîr (Rûdaw) – Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî ragihand destûr ji bo gel û welat e ji ber vê yekê jî pêwîst e bi rihekê nîştîman be. Mesûd Barzanî iro li Pîrmamê li gel serkirdeyên partiyêni siyasi kom bû û bi wan re li ser çend pirsê di rojê de gotûbêj kirin.

Ligorî daxuyaniya malpera fermî ya Serokatiya Herêma Kurdistanê de hatî weşandin, di civînê de mijara şerê li dijî rêtixina DAIŞê, serkeftinêne pêşmerge, rewşa siyasiya Kurdistan û Iraqê, serdana Barzanî bo Amerîkayê bike, destûr û pirsa serokayetiye hat nirxandin.

Serokê Herêma Kurdistanê behsa wê nameyê kir ku pêşkêsi parlamento, hikûmet û aliyan siyasiyên Kurdistanê kiribû û daxwaz jî kir ku hemû aliye kár ji bo ku di ragihandin de bangeše û hevrikî neyê kirin.

Li Diyarbekirê komek endamén Tevgera Ciwanê Kurdistanê qada nawendî ya bajêr de gihan hev û anfalkirina Kurdan bi bîranîn. Li ser Anfalê û birîn di netewê kurd de vekirîn axavtin hatin kirin. Tevgerê da xuyakirin ku heta kurd wek netewe bindest bin her demî dikarin bibin qurbanî û komkujiyên din çebibin.

Demana parastina miletê kurd Kurdistanâ serbixwe ye.

Daxuyaniya Tevgerê:

Endamén Tevgera Ciwanê Kurdistanê , ji ber Pirtûkxane ya

Barzanî amaje kir ku destûr ji bo gel û welate û pêwîste bi giyanekî be û di derbarê meseleya serokayetiye de wê yekê behs kir ku babet li cem aliye siyasiyane û bila pêkve bigihin rîkkeftinê û bîryarê li ser meseleya serokayetiye bidin.

Li gorî daxuyaniya piştî gotûbêjanîliyên besdarbuyen kombûnê gîhîstîn van encaman:

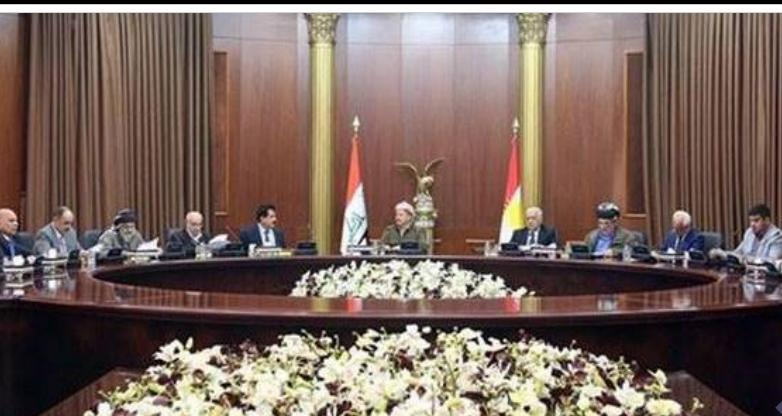
1. Besdarbûyen kombûnê tekez li ser palpiştî kirina berde-wamiya Hêzên Pêşmerge û yekxistin û bîhêz kirina şiyana serbaziyên pêşmerge û herwiha baştîkirina rewşa jiyana pêşmergeyên kirin.

2. Tekez li ser parastina yekrêziya hêzên aliye siyasiyan kir ku wekî zamînek ji bo mîsoger kirina serkeftinêne gelê Kurdistanê û parastina destkeftan kirin û her wiha aliye siyasiyên besdarbuyê kombûnê.

3. Besdarbûyen kombûnê tekez li ser berde-wamiya guftûgo û baştîkirina peywendiyan û bi cîhîkirina rîkeftina di navbera Herêma Kurdistan û Bexda û her wiha berfireh kirina peywendiyan dostane û hevseng li gel cîranan kirin û wê yekê dûpat kirin ku Herêma Kurdistanê sedema aramî û geşbûna navçeyê û aşîfî û çareser kirina kêse û giriftan dibê.

4. Besdarbûyen civînê palpiştîya xwe ya tevahî ji bo Serokê Herêmê û şanda li gel a Amerîkayê ragihand û pêşniyar û nîrîn xwe yên di derbarê ajandaya vê serdanê xistinrû.

5. Civînê de ji bîli tekez kirina li parastina siyade û yek perçeyî ya axa Herêma Kurdistanê û kar kirina ji bo serxistina proseya yek xistina hêzên çekdarên Herêmê li bin sêwana Wezareta Pêşmerge, eve jî dûpat kir ku pêwîste aliye siyasiyan kar ji bo

hêwirkirina ragihandinê û dûr xistina wê nefesê bikin ku dijî bexteweriya hemwelatiyan û yekrêziya nîştîmaniye

6. Di derbarê meseleya destûr û Serokayetiya Herêmê aliyan tekez li wê yekê kirin Destûr û Serokayetiya Herêma Kurdistanê pirsekî nîştîmaniye û divê hemû alî bi nefesekî nîştîmanî û dûrî li girîj û muzayeda siyasi û ragihandinê hewl bidin. Herwiha pîrsa Serokayetî jî di çarçoveya yasa û komdengiya

aliye siyasiyan de bê çareser kirin. Nûnerên Partiya Demokrata Kurdistanê (PDK), Yekîtiya Niştîmaniya Kurdistanê (YNK), Tevgera Goran, Yekgirtiya İslamiya Kurdistanê, Komela İslami, Partiya Sosyalîsta Kurdistanê, Tevgera İslamiya Kurdistanê, Partiya Şûî(Komunist) Kurdistanê, Partiya Zehmetkêşan (Kedkaran), Kutleya Turkmenen, Kutleya Mesîhiyên Kurdistanê li Parlemeña Kurdistanê besdarî civînê bûn.

Kurdistanê xwestin dîsa bi Alayen Rengîn heta avahiya komeleyê bimeşin lê polşen dagirkiran pîrsgrîk derxistin. Xwestin ku ciwanê Kurdistanê Alayan dêyin û bi hev re nemeşin. Lî li hember hemû astengiyê wan, endamén Tevgerê Alayen Kurdistanê daneyîn û bi hevra heta avahiye meşyan. Li ser vê yekê polşan him bi wesayetên leşkerî û him jî bi awayeke peyatî li piş koma ciwanan heta komeleyê teqîp kirin.

Tevgera Ciwanê Kurdistanê

Li Amedê bîranîna Komkujiya Kurda`Anfal'

Aramê heta dawiya Koşuyolû bi dirûjmeyan "Bijî Pêşmerge Bijî Gerilla", "Bijî Dewletbûna Kurdistan", "Slav be Şehîdan", Serkeftin bo Kurdistan", "Bijî Serxwebûna Kurdistan", "Bijî Kurdistan", "TC ya Dagirkir ji Kurdistanê Bicehim", "Pêşmerge Dimeşe Erd û Ezman Diheje" qîrîyan. Daxuyanî bi rîzgirtin ji bo di serî de Şehîdên Enfalê û hemû şehîdên Kurdistanê dest-pêkir. Piştî daxuyaniye Ciwanê

D.X.B rojane alîkarîkiriya penaberan dike

Li dirêjahiya kar û çalakiyên berde-wamîyên Dezgeha Xêrxwaziya Barzanî (D.X.B.) li ser hemû wargehîn penaberên li Herêma Kurdistanê, rojane li çendîn helmetên cûda cûda de dehan cûre xorek û pêdiviyên cûr bi cûrê zarokan û malbatê penaber de dabeş dike û li vê helmetê de li wargeha Gewîlan 286 zarok û li Behirkê hevkariya 700 malbatê penaber hate kirin.

Xorek û pêdivî li ser penaber û zarokên li wargeha Gewîlan û Behirkê hate dabeşkirin

Li dirêjahiya kar û çalakiyên berde-wamîyên Dezgeha Xêrxwaziya Barzanî li ser hemû wargehîn penaberên li Herêma Kurdistanê, rojane li çendîn helmetên cûda cûda de dehan cûre xorek û pêdiviyên cûr bi cûrê zarokan û malbatê penaber de dabeş dike û li vê helmetê de li wargeha Gewîlan 286 zarok û li Behirkê hevkariya 700 malbatê penaber hate kirin. Roja 18/04/2015 li berde-wamîya kar û çalakiyên nîvîsingeha Dezgeha

Xêrxwaziya Barzanî li wargeha penaberên li Herêma Kurdistanê, bi berde-wamî ji aliye tîmîn dezgehê ve hevkariyên cûr bi cûr li ser penaberan da tê dabeş kirin. Li vê helmetê da li wargeha Gewîlan (şîr û pota zarokan) li ser (286) zarokê temen yek salî yên li wargehan de hate dabeşkirin ku hemû zarokên wargehê jê sûdmendbûn. Ji aliye kî din ve li wargeha Behirkê ku taybete bi penaberên dewrubera bajarê Musilê û Şebek û Kakeyî têda hatine nîstecîh kirin, bi heman awayî Nîvîsingeha Dezgeha Xêrxwaziya Barzanî bi hevkârî li gel rîxistina (Freem) xorek û pêdivî li ser (700) malbatê penaber da dabeş kir. Hevkârî jî ji (700) kîs ard li gel (700) kîsên xorekên cûr bi cûr pêkhatibûn.

Pêdiviyên cûr bi cûr li ser 1260 penaberên wargeha Erbet, Behirkê û Hersem hate dabeş kirin

Li dirêjahiya kar û çalakiyên berde-

wamîyên Dezgeha Xêrxwaziya Barzanî li hemû wargehîn penaberên li Herêma Kurdistanê, rojane li çendîn helmetên

cûda de xorek û pêdiviyên cûr bi cûrê penaberan dabeş dike. Li helmetek de wargehîn Erbet 570 malbat û li Behirkê hevkariya 690 malbat û li wargeha Hersem jî 200 malbatê penaber kirin.

Roja 20/04/2015 li berde-wamîya kar û

çalakiyên nîvîsingeha Dezgeha Xêrxwaziya Barzanî li wargehîn penaberên li Herêma Kurdistanê, bi berde-wamî ji aliye nîvîsingeh û tîmîn dezgehê ve hevkariyên cûr bi cûr li ser penaberan da tê dabeş kirin. Li helmetek de wargeha Behirkê bi hevkârî li gel rîxistina Freem hêk û goştê mirîşk li ser (690) malbat û zixurtê wargehî de dabeş kir ku hemû jê sûdmendbûn.

Heman demî de li helmetekî din de Dezgeha Xêrxwaziya Barzanî bi hevkârî li gel rîxistina Heyva Sora İmaratî xorek li ser wan da dabeşkirin. Ji aliye kî din ve li wargeha Erbet li helmetek da nîvîsingeha Dezgeha Xêrxwaziya Barzanî cilubergîn cûr bi cûr li ser penaberên wargehî de ku hejmara wan (570) malbatin dabeş kir. Her wiha li wargeha Hersem bi heman awayî Dezgeha Xêrxwaziya Barzanî goştê mirîşkî li ser (200) malbatê penaberên wargehî de dabeşkir.

îro roja sêsemê, 21-4-2015'an, Navenda Ragihandina YPG ragihand ku di 21 Avrîl 2015, li Kantona Kobanê û Cizîrê Çeteyên Daîşê Derbeyen Giran xwarine. Her weha di wê barê de, belavokeke taybet de malpera xwe de weşandine û ji ber girîngîya wê babetê, PUKmedia'yê ew daxuyanî ji xwendevanê xwe re dubare weşand û ev e naveroka wê;

Ji Çapemenî û Rayagîşti re!

1. Pevçunê navbera hêzên me û komên çeteyan de ya ku li ser sînorêni Kantona Cizîrê têni jiyîn berde-wamîya dike.

Şevê din di navbera hêzên me û komên çeteyan de li herêma Meqlea ya nîzîkî gundê Menacir a giredayî Til Temir pevçunek hatiye jiyankirin. Hejmara

kuşî û birîndarên di vê pevçunê de nehatiye zelalkirin. Hêzên me, li herêma

Di encama êrîşê de tireksek a çeteyan hatiye ruxandin lê hejmara kuşî û birîndarên çeteyan nehatiye tespîtkirin.

îro di seatên siharê de hêzên me li gundê Xêbiş a giredayî Til Temir, li hember komên çeteyan êrîşek lidarxistin. Hejmara kuşî û birîndarên çeteyan a di vê êrîşê ku 2 wesaîten bi cûre Van û pick-up hatiye ruxandin, nehatiye zelalkirin.

Hêzên me li hember komên çeteyan a li gundê Xîzêla ya ku dikeve başûrê Til Hemis xwe bi cih kiribûn êrîşek lidarxist. Di vê êrîşê de çeteyan ku dixwastin malen û hatibû hedef girtin de qasî hat zelal kirin 2

endame çeteyan hatiye kuştin.

2. Berxwedana Kobanê ya ku li hember hewldana dagirkirya resistina terorî ya DAIŞ'ê têni meşandin ket roja 218'emîn. Şevê din li gundê Sepeta Ereban a ku dikeve başûrê Kobanê, navbera hêzên me û komên çeteyan de pevçunek hatiye jiyankirin. Hejmara kuşî û birîndarên çeteyan nehatiye zelalkirin.

Komên çeteyan şevê din, li hember gundê Metrês a li heman herêmê ye êrîşek lidarxistin. Di navbera komên çeteyan û hêzên me yên ku êrîşê çeteyan şikandin, wesaîtek leşkerî ya çeteyan jî tevî çeteyan di nav de ruxandin. PUKmedia

Dijmin dixwaze dû berekiyê têxe nava Kurdan

Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê li peyameke pîrozbahiyê ji bo salvegera dercûna kovara Gulân belav kir ku eve jî naveroka wê ye:

Bi navê xwedayê mezin û dilovan
Rêzdar Sernivîskar û Rojnamevan û Kar-

mendê Kovara Gulân

Silav û rêt...

Bi boneya bîst û yekemîn salvegera dercûna kovara Gulân germtirîn pîrozbahiyê pêşkêşî we yên xweşdivî dikim.

Li vê rewşa niha da ku li şerê bergirî kirina li ax û kerameta gelê xwe da yîn, erkê navendê ragihandinê li her demek de hestiyartir û girîngtire. Niha dijmin û neyarêñ gelê Kurdistanê hewl didin ewî bi enfal û kîmyabarane ji bo wan neçû ser li rîya rijandina jehra dû berekî û şikandina bawerî bi xwe bûna take kesê Kurd encam bidin û ragihandin hêsanterîn reye ji bo wê yekê ku ji wir ve neyarêñ me bigîhin meramên xwe. Ji bo wê yekê pêwîste ji berê zêdetir rê bi hesta nîştimanperwerî û azadîxwazî û parastina yekrêziye bidîn.

Gulan, neku her wekî bi ezmûntirîn kovara siyasî û dewlemende bi lêkolîn û hevpeyîn û raporîn şîretê, belkû wekî navendêkî diyaloga rewşenbiran û akademî û siyasetmedarane, li gel çapkirina komek kitêbên bi sûd, rolekî girîng li rîdana bi giyana nîştimanperwerî û hez kirina welat û yekrêzî û pêkve jiyan û jîngeparêzî da heye û bi dilniyayıyî ve ew pirkarî û dilsoziye, berhemâ westabûn kedkarekî jêhatîye û hêvîdarim her bi vî awayî jî li pêşketin û xizmet kîna projeya neteweyî de berdewam bibin.

Destxweşiyê li we dikim û hêviya serkeftînê zêdetir ji bo we dixwazim.

Mesûd Barzanî
Serokê Herêma Kurdistanê
20/04/2015

Emirekî DAIŞê hat kuştin

Mûsil (Rûdaw) – Hat ragihandin li Mûsilê emirê DAIŞê yê mizgeft diteqand in, hat kuştin.

Çavkaniyek ji Mûsilê ji Rûdawê re diyar kir, milisên li dijî rîexistina DAIŞê yên bi navê Ketaib el Mûsil, di encama kemineke de berpirsê herêma Hay Semahê yê DAŞî Ebu Fehd kuşt. Çavkaniyek ji Mûsilê da zanîn, emirê DAIŞê bi guleyan hat kuştin. Hat gotin Ebu Fehd di teqîna çend muzexane û mizgeftan de kesî sereke bû û herwiha wî rîveberiya teqîna mizgefta Şît Pexember kiribû. Li Mûsilê hin komên veşarî hinek caran êrisêñ çekdarî li dijî rîexistina DAIŞê dikin.

Rîexistinê Kurdistanî li Qoserê Enfal şermezar kirin

Partîya Azadiya Kurdistanê (PAK) û Partî û rîexistinê siyasî yên Kurdistanî wek HAK-PAR, PDK-T, PDK-S, PDPK-S, PDK-Bakur, Yekîti-Sûrî û TEVGERê iro li navçeya Qoserê ya Mêrdînê Jenosîda Enfalê şermezar kirin.

Gelek endamên sazî yên sivil û welafti ji bo şermezar kirina Jenosîda Enfalê bi alayê Kurdistanê li Qada Azadiyê civîyan. Bi destpêka sirûda netewî ya Kurdistanê ji bo şehîdên Kurdistanê rîzgirtinê, çalakî destpê bû. Pişti rîzgirtinê Serokê Teşkilata Mêrdînê yê PAKê rîzdar Bedran Acar li ser Jenosîda Enfalê agahdarî dan û endamê PAKê Abdulkadir Unal ji daxuyanî xwend. Daxuyanî bi diruşmîn "Bijî Yekîtiya Kurdan" û "Bijî Kurd û Kurdistan" bidawî hat.(14.04.2015)

Buroya Çapmenî û Ragehandinê ya PAKê

Barzanî û aliyêñ siyasî destêwerdana PKK li Başûr red dikin

Di civîna Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî ligel partîyên siyasî yên Kurdistanê de, bi tevaya dengan destêwerdana Partiya Karkerê Kurdistanê (PKK) li Başûrê Kurdistanê hat redkirin, avakirina Heşda Şeibî jî li sînorêñ madeya 140î bi hemû awayekî hat redkirin. Beşdarbûyên civînê jî amaje bi wê yekê dikin ku, hemû aliyek li ser wê yekê kom bûn ku Barzanî nûneratiya xelk û partîyên Kurdistanê dike, di serdana xwe ya çaverêkirî de bo Amerika, di wê derbarê de jî aliyêñ siyasî çendîn pêşniyar û daxwaz pêşkêşî Barzanî kirine. Duh, Duşemê, li Pîrmamê bi serpereştiya Mesûd Barzanî, civîna ne çaverêkirî ya aliyêñ siyasî ligel Barzanî birêve çû. Li gor daxuyaniyeke Serokatiya Herêma Kurdistanê, civîn bi mebesta gotûbêkirin û veguhertina nêrînan li ser rewşa şerê li dijî rîexistina Dewleta Islamî ya radikal (DAIS), rewşa siyasî ya Kurdistan û Iraqê û serdana çaverêkirî ya Barzanî bo Amerika.

Lê li gor zanyariyê heftenameya Bas, ku her Sêsem derdikeye, di civînê de bi hûrî behsa destêwerdana PKK li Başûrê Kurdistanê û pêkanîna Heşda Şeibî li sînorêñ madeya 140 hatiye kirin, hemû partîyan jî destêwerdana PKK di karûbarêñ Herêma Kurdistanê de û her curê destêwerdanekî jî ku ziyanê bîghîne berjewendiyê bilind ên Kurdistanê bûn, babeta Heşda Şeibî li navçeyê Kurdistanî bi her awayekî red kirin, hemû aliyek jî wek nûnerên xelkê Kurdistanê, piştgiriya xwe bo serdana Barzanî ya çaverêkirî bo Amerika derbirîn û çendî daxwaz û pêşniyar jî dayînê, heta wî astî jî piştgiriya Barzanî kirine ku, eger behsa serxwebûna Kurdistanê jî bike, ew jî ligel de ne. Di vê derbarê de, Berdevkê Polîtbîroya Komela Siyasî ya Kurdistanê, Mihemed Hekîm ku besdarî civînê bibû, taybet ji heftenameya Bas re ragihand ku, çendîn tewerîn girîng di civînê de hatin behiskirin û bi gişî yek dengî li ser babetan hebû. Got jî: "Ez naxwazim navê tu aliyekî bînim ziman lê di civînê distanê xwelan parlamento û hikûmet e û serwerî û serokatiya wê heye û desêtwerdana ji vi û wir ve û pêkanîna hêzîn li derveyî pêkhateya Wezareta Pêşmerge, ew babet ne cihê qebûlkirinê ne." Mihemed Hekîm ragihand jî ku ji mafe Herêma Kurdistanê ye ku bi her awayekî parvekirina rîvebirinê di nav xwe de qebûl neke û got: "Kak Mesûd li gor yasaya pesendkirî ya Parlamentoya Kurdistanê, Serokê Herêma Kurdistanê ye û ji bo serdana Amerika jî me çendîn têbînî û pşeniyaz pêşkêş kirin, ku di vê qonaxê de tekez li ser ci bê kirin ligel berpîrsen Amerika, bi awayekî ku em hemû ligel her nêrînekê ne ku xelkê Kurdistanê bixwazin." **BAS**

Serokomarê Iraqê cû Enqereyê

Enqere (Rûdaw) – Serokomarê Iraqê Fûad Mehsûm di çarçoveya vexwendanek fermî de çû paytextê Turkiyê Enqereyê. Berdevkê Serokomarê Iraqê Xalid Şîwanî ji Rûdawê re diyar kir, Fûad Mehsûm dê sibe ligel Serokomarê Turkiyê Recep Tayyip Erdogan, Serokwezîr Ahmet Davuto-

Enadamê Desteya Karêne Derve yê Parlamentoya Iraqê Abbas Beyatî jî diyar kir, Mehsum dê li ser mijara av, petrol û tevlibuna Turkiyê ya hevpeymaniya li dijî DAIS hevdîtinan bike. Wezîrê Ewlekariyê Falih Feyaz, Wezîrê Karêne Navxweyî Mihemed Salim Xuban û Wezîrê Rewşwnbîriyê Fer-yad Rewandizî di nava şanda ligel Fûad Mehsûm de ne.

CHPê xwe nêzîkî kurdan dike ji bo dengêñ zêdetir

Enqere (Rûdaw) - Partiya Komarî ya Gel (CHP) dixwaze di helbijartinê 7ê Hezîranê li Bakurê Kurdistanê dengêñ xwe zêde bike. Li gorî rîveberên partîyê CHPê peywendiya xwe bi kurdan re roj bi roj zêdetir dike û kurd êdî dê berê xwe bidin CHPê. Gorî çavdêran jî li Bakurê Kurdistanê dîsa AK Partî û Partiya Demokratîka a Gelan (HDP) dê rîke-

beriye bikin û CHP nikare li wê derê bibe hêzek. Di helbijartinê 7ê Hezîranê de li Bakurê Kurdistanê AK Partî û HDP weke du partîyên sereke hevrikyê dikin. CHP

demeke dirêje ku li Bakurê Kurdistanê nikare serkevîneke berbiçav bi dest bixe. CHPê di helbijartinê borî de tenê li bajarê Dersim, Dîlo û Semsûrê parlementer bi dest xistûbûn. Rîveberên CHPê dibêjin di helbijartinê 7ê Hezîranê de partiya wan dê li bakurê kurdistanê hejmara parlementer xwe zêde bike. Alîkarê Serokê Gişî yê CHPê Mihemed Bekaroglu ji Rûdawê re wiha got: "CHP dê di helbijartinan de dengêñ kurdan bi dest bixe. Beriya niha CHP ne dikarî li herêmê xebatên xwe bimeşîne. Niha rewş ne wisa ye, li hemû bajarên rojava û başur rojavayê Turkiyê namzeten CHPê hene. Dengê CHPê dê gelek zêde bibin. Hun rewşa wê herêmê dizanîn rewş li wê derê gelek nazik e. Di bernameya me de çareseriya meseleya kurdan cîhekî berfireh digire."

Rîveberên CHPê ïda dikin ku beyanameya CHPê ya helbijartinan dê ji aliyê kurdan ve jî were qebûl kirin û kurd jî dê hêdî hêdî berê xwe bidin CHPê Par-

lementerê CHPê Ednan Keskin jî wiha got: "Li Turkiyê êdî serdema siyaseta nasnanameya netewî, olî û nijadî bi dawî hatiye. CHP jî dikare li seranserê turkiyê hêza xwe zêdetir bike û ez bawerim dê li rojava û başur rojavayê turkiyê jî gel berê xwe bide CHPê û CHP dê ji bo wan jî bibe bersiv. CHP hêvî dike ku rîbazeke û adilane bê cih kirin." Lê çavdêren ku CHPê bi nêzîkî ve dişopînin, weke rîveberên CHPê na fikirin. Çavdêr dibêjin CHP bi namzetên bihêz tenê dikare li çend navandan serkevînen biçük bi dest bîne. Rojnamevan Naci Sapan jî wiha got: "Ez bawer nakim ku kurd bi vê bernâmê dengê xwe bidin CHPê."

CHP nikare kurdan qanîh bike. Lê dibe ku çend navandan çend serkevînan bi dest bixe. Mesela li rihayê dibe ku parlementerekî yan jî duduyan bi dest bixe. Lê bi gişî kurd piştgiriya CHPê nakin." Li Turkiyê roja 7ê Hezîranê 54 mîlyon helbijarêñ dê ji bo helbijartina 550 parlementeran deng bidin.

KCK jî bersîva PDK da

Hevserokatyâ desteya rîvebir ya KCK bersîva berdevkê polîtbîroya Partîyî Dîmukratîkî Kurdistan da û got: "PKK û partî 2 tevgerên siyasî ne û di warê siyasî û idolojî de ji hev cuda ne. Pişti ku endamê desteya rîvebir ya KCK Dûran Kallkan, bi tûndî rexne li sîstema siyasî ya başûrê kurdistanê kir û got:

sîstema merkezî jbo başûrê kurdistan ne guncawe û ew vê sîstêmê qebul naken û nabe hewlîr hukmê kurdistan bke, polîtbîroya partîya dîmukratîkî kurdistanê PDK, bi tûndî bersîva Dûran Kallkan da û got, ev yek destwerdan û parcekirna netewa kurde, û nabe ti aliyek li hember wê yekê bêdeng bmîne. Îro jî hevserokatyâ

KCK bi daxuyanyekê bersîva partî da û got: rexneyen ku bi wî awayî li Dûran Kallkan hatne kîn, rast nabînin ew ev 40 saln ew di nav rîzén PKK de ye, rast nabînin daxuyanya partî ne zelal bû. Herweha di daxuyanya KCK de hatye, ku çawa partî di gelek mijaran de, xwedî bîr û baweryê taybete, herweha ew jî xwedyê nerînê cuda ne û weke PDK nafikirin.

Nêçîrvan Barzanî alîkariyeke zêdetir xwestî

Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê herêma Kurdistanê, li bajarê Hewlêr, pêşwazî li Yan Koboş nûnerê taybetiyê sekreterê giştîyê Neteweyên Yekgirtî (NY) bo karûbarên Îraqê û şandeya pê re kir û di civînekê de şandeya mîvan behsa êrîşen terorîstên DAİŞ bo ser herêma Kurdistanê û koçberbûna bi hezaran hevwelatiyan ji deverên din yên Îraqê bo herêma Kurdistanê kir û got ku, hatina wê hijmara zêdeya koçberan ji deverên cudayên Îraqê û hatina penaberan ji Suriyê bo herêma Kurdistanê barê hikûmeta herêma Kurdistanê gelek giran kiriye, lê hikûmeta herêma Kurdistanê "bi awaywkî baş pêşwazî li wan koçber û penaberan kir û hewandin".

Nûnerê NY got ku, ew dê lêbixebite bi alîkariya rîxistinê ser bi NY ve alîkariyen pêwîst pêşkeşî penaber û koçberan bke û di vî warî de, ji bona baştîkirina rewşa koçber û penaberan, alîkariya hikûmeta herêma Kurdistanê bike. Nûnerê sekreterê giştîyê NY bo karûbarên Îraqê got ku, têkeliyên navbera Hewlêr û Bexdayê bi awayekî erênî pêşketine û vê yekê ji tesîreke baş li ser iştîqrara siyasi li navxweyîya Îraqê hebû, wî got ku, pirsa DAİŞ û nehîlana aloziyan bi tenê bi rîya serbazî çareser nabin, lê divê hikûmeta

Îraqê di warê siyasi, civakî û êkonomî jî de rûbirûyî DAİŞ bibe û di heman demê got ku, hijmareke zêde ya koçber û penaberan qesta herêma Kurdistanê

de aşıtiya niştimanî pêkbîne. Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê herêma Kurdistanê sipasiya serdana nûnerên taybetiyê sekreterê giştîyê NY bo herêma Kurdistanê kir û hîvî kir ku di kar û xebatên xwe serkeftî be. Barzanî behsa wan alozî û pirsgirêkî rastî herêma Kurdistan hatine weke birîna budcayê ji aliyê hikûmeta berê ya Îraqê ve ku, rewşa herêma Kurdistanê alozî kir lê teví vê ji xelk û hikûmeta herêma Kurdistanê deriyên xwe ji bo penaber û kopçberen ji tîrsa terorê ber bi herêma Kurdistanê hatin, vekirin, ew hewandin û alîkarî pêşkeşî wan kirin. Serokwezîr

kiriye û alîkarîkirina wan ji imkanên hikûmetê zêdetir e, bi taybetî nuha behsa azadkirina bajarê Mûsil û çend deverên din ji bin destê DAİŞ tê kirin û tê çaverêkirin hijmareke zêdetir ya koçberan ber bi herêma Kurdistanê ve bê, ji ber vê yekê pêwîstiya herêma Kurdistanê bi hevkarî û alîkariya civaka navdewletî û bi taybetî rîxistinê ser bi NY ve heye Li dor têkeliyên digel Bexdayê ji, serowezîrê herêma Kurdistanê got ku, her çiqas nuha têkeliyên digel Bexdayê basın lê pêwîste hindek pirs di warê teknikî de zêdetir bênen gotübêj kirin û çareseriyen minasib jê re bênditîn.

Rêjeya hinardeya petrola Kurdistanê zêde dibe

Hewlêr (Rûdaw) – Endamê Desteya Gaz û Petrola Parlamentoya Iraqê Tariq Gerdî ragihand, Herêma Kurdistanê dê ji Hezîranê pê ve rîjeya hinardekirina petrolê zêde bike û dê pişka budçeya xwe li Bexdayê dabîn bike.

Tariq Gerdî ji Rûdawê re diyar kir, Herêma Kurdistanê dê ji meha Hezîranê pê ve rojane 625 bermîl petrol hinarde bike. Gerdî da zanîn û meha Adarê de ji petrola Kerkükê rojane 550 bermîl petrol hatiye hinardekirin û wiha got: "Rêjeya Hewlêr û Bexdayê li ser hevkirin, Herêma Kurdistanê dê meha Hezîranê hinardeya petrolê bigihîne wê rîjeye û bi vê yekê dê pişka budçeya xwe li Bexdayê dabîn bike." Gerdî anî ziman ew li bendê nin ku Hikûmeta Iraqê di vê mehê de 500 milyon dollar din bo Herêma Kurdistanê bişîne. Endamê Desteya Gaz û Petrola Parlamentoya Iraqê dest nîşan kir, Fona Pereyê Navneteweyî (IMF) bîryara da 5 milyar dollar deyn bide Hikûmeta Iraqê. Li gorî rîkeftina navbera Hewlêr û Bexdayê, divê Hewlêr bi giştî rojane 550 hezar bermîl petrol bi çavdêriya Bexdayê bifroşe li hember de Bexda ji bûdcaya Kurdistanê bide.

Peyama hikûmetê bo mediyakarêne Kurdistanê

Hikûmeta herêma Kurdistanê, 117saliya derçûna yekemîn rojnameya kurdî û roja rojnamegeriya kurdî, gerimtîrîn pîrozbahya li tev mediyakarêne Kurdistanê dike û ji bona gîhandina peyama niştimanî bi awayekî pîşeyî û rast, hîviya serkeftîn û pêşkeftîn jê re dixwaze û dibêje: - Mediyakar dikarin di geşkirina warê civakî, siyasi û kultura civaka Kurdistanê de roleke giring bilizin.

Hikûmeta Kurdistanê di peyama xwe de dibêje:

- Cîyê şanaziyê ye ku, civaka Kurdistanê, bi cudahiya hîzirûbîran ve, di atmosferekî azad de xwedî bi dehan saziyên mediyayê yên cihê ye. Hebûna

azadiya hîzirûbîran prensîpek sereke yê sistema demokrasiyê ye di civakê de û

divê ev azadî ji bona parastina destkeftîyan bê parastin. Berfirehkiranina azadiya hîzirûbîran û azadiya mediyayê

weke wezîfeyeke sereke di karnameya hikûmetê de ye û hîviya ji mediyakarêne Kurdistanê dike ku, di warê zêdetir mokomkirina bingehêne demokrasiyê, mafêni mirov, aşıtiya civakî û arammiyê de, teví rola gîringa di warê hevkarîkirina hikûmetî di çavdêrikirin û şopandina kar û pîrojeyen hikûmetê de, bi awayekî rast û pîşeyî digel her rol û wezîfeyek niştimanî ku, di stuyê peyama mediyayî de ye weke mediyakeke niştimanî a xwedî bawerî, roleke mezin bilîzin:

- Bilind û pîroz be roja rojnamegeriya kurdî û yada derçûna rojnameya "Kurdistan" û yada xwedîyê rojnameyê mamoste Miqdad Medhet Bedirxan.

Şehîdên teqîna Hewlêrê bi axê tê spartin

Îro li saet 10 bi dema Hewlêrê, li bajarê Mêrdînê yê Bakurê Kurdistanê, bi boneya gîhistina cenazeyên her dû şehîdên teqîna Enkave ya bajarê Hewlêrê, meşeke girseyî hate lidarxstîn. Peyamnîrê Rûdawê di nava meşê de ragihand ku cenazeyên herdu şehîdan ji nexweşxaneya Dêrikê bi amadebûna hejmareke mezin ji welatiyên Bakurê Kurdistanê ber bi goristanê ve hatin rakirin. Peyamnîrê me balkîşande ser wê yekê ku, li gelek navçeyen din yên Bakurê Kurdistanê xelk tevlî meşa gîhistina termîn wan dû şehîdan bûne û herweha kîyarê tundrewane yên DAIŞe ji aliyê wê meşê ve hatin şer-

mezarkirin. Herwiha li Dêrika Çiyayê Mazî peyamnerê da zanîn ku herdu cenazeyên teqîna Hewlêrê bi Ala Kurdistanê hatîbûn pêçandin û di merasîmê de dirûşmîn "Bijî Kurdistan" hatin avêtin. Herwiha di merasîmê de şehîdên Kobanî, Şingal û Kerkükê jî hatin bibîranîn.

Pêr teqînek li ber Kafeya Nellyê ku nêzîk konsulxaneyâ Amerîkayê ye, li nahiyea Enkawa ya ser bi Hewlêrê ve pêkhatibû û di encamde de 2 welatiyên sîvîl ên Bakurû Kurdistanê

nava 8 birîndaran de welatiyên bi navê Ozdal Albayrak û Sabriyê Alganel xelkê

Bakurê Kurdistanê ne û ji bo dermankirine ew birin Enqereyê.

Bûyera teroristî li Hewlêr şermezár dikin

17-08-2015 li paytexte başûrê Kurdistanê li hewler, taqînek ji aliyê

terorîstên dijminên Kurd û Kurdistanê bi tirembêlek bimba barkirî ve hate taqakndin. Di taqîkîne li paytexte devlete federe ya başûrê Kurdistanê

de 2 cuwanên kurdên bakurê Kurdistanê ji hereme mîrdînê ji navçeye dêrikê Sabahattîn Şen û Bilind ônen di vê taqîkîne terorîstên wahşî de jiyanâ xwe ji dest dan. Dijminên Kurd û Kurdistanê terorîstên wahşî û ji insaniyetên dûr, bi howane tû caran nagîhin armanca xwe. Dijminên how û dagîker û hewalbendê wan yê nawxweyî bila bizani bin şehadete her kurd û Kurdistaniyekî evê bibê taliye wan. Em di baweriye mezin dene ku xwîne her şehîdê Kurd li erdê namînê. Weke qatîlê şehîd HÜCAM SURÇÎ weke qatîlê bi sedan pêşmergîn kahraman. Ev terorîstên rû reş

û how tû caran nikarin li hember ewlekariye asayışa Kurdistanê

û hêzîn pêşmergîn kahraman bi sekinin. Bi dil xamgînî em şehadete Sabahattîn Şen û Bilind ônen di nawa dilê xwede di jîn. Ji Serokê Devlete Federe Kurdistanê brêz Mesud barzanî û malbata wan re û milletê kurd re sersaxî di xwazin. Ji brîndaran re saxî û slametiyê ji xwedayê mezin di xwazin.

Em vê taqîne terorîstên howane û aîlîgirêne vê bi tundî lanetbar dikin.

Ahmet Acar
Bredevkê Lijna insiyatîfe yekîtiya
PDK (li bakur)

Encamderê teqîna Ankawa hate destgîr kirin

Hemwelatiyên delalê Herêma Kurdistanê agahdar dikin ku pişti lêkolînekî hûr û dûvdaçuna hêzîn Asayîşê û hevkariya hemwelatiyan, şeva derbasbûyî encamderê serekî yê teqîna roja 17.04.2015 ya li bajaroka Ankawa hate destgîr kirin. Naveroka daxuyaniya Encûmena Asayîşa Herêma Kurdistanê: Hemwelatiyên delalê Herêma Kurdistanê agahdar dikin ku pişti lêkolînekî hûr û dûvdaçuna hêzîn Asayîşê û hevkariya hemwelatiyan, şeva derbasbûyî encamderê serekî yê teqîna roja 17.04.2015 ya li bajaroka Ankawa hate destgîr kirin. Ev kirdara terorîstî ya ku bû sedema şehîd bûna dû hemwelatiyên Bakûr û birîndar bûna hejmarek hemwelatiyên din, bi sedema otombêlekî bomberêjîrî bûye ku li nêzîkî kafeteryayek hatîbû park kirin û bi sedema kontrola ji dûr ve hatîbû teqandin. Lêkolîna li ser terorîstî destgîrî berdewame û pişti rîkarêne yasayıyan hemwelatiyên delal ji naveroka zêdetirê derbarê vê kirdara terorîstî de agahdar dikin.

Encûmena Asayîşa Herêma Kurdistanê

Seyîd Riza bo Mustafa Kemal: Hîlekariya we ji bo min bo derd, sernetewandina min jî bila ji bo we bibe derd

» Mustafa Kemalê ereqvexwer biryara ïdamâ Seyîd Riza da

DIYARBEKIR, 21/4 2015 — Rojnameya tirkî "Yeni Şafaka" nêzîkî hikûmeta Ak Partîye duhî belgeyeka nehênî ya teşkilata îstixbaratê ya dewleta tirkan belav kir ko tê de bi hûrahî besha ïdamkirina rêberê kurd Seyîd Riza û hevdîtinâ wî ya digel rêberê tirkan Mustafa Kemal Ataturk dike. Seyîd Riza li ser soz û ehdênefserekê dewleta tirkan dehê ïlona 1937-ê bi hêviya ko Mustafa Kemal Ataturk bibîne cû Erzîncanê û li wêderê hat desteser kirin. Tirkan paşê Seyîd Riza ji Erzîncanê bir zîndana Elezîzê û bi mehkemekirineka kurt û sexte ew û şes kesen dî bi cezayê ïdamê mehkûm kirin. Ji bo ko bikarin Seyîd Riza-yê 75-salî ïdam bikin bi şahidîn sexte temenê wî dikin 57 sal û temenê kurê wî Husînê 17-salî jî dikin 21 sal.

Berpirsekê rêxistina teşkilata îstixbaratê ya dewleta tirkan ko wê demê navê wê Milli Amele Hizmetleri bû raporek di heqê ïdamkirina Seyîd Riza û hevalen wî û hevdîtinâ Seyîd Riza ya digel Mustafa Kemal Ataturk de nivîsiye.

Mustafa Kemal Ataturk 14-ê çiriya-paşiyê bi trêneka spî ya xweser diçe Elezîzê û li wêderê radiweste da di trêne de Seyîd Riza bibîne û bibîjîyê daxwaza efûkirinê bike. Dema ko Mustafa Kemal û hevalen xwe li ser maseyê ereqê vedixwin Seyîd Riza dibin cem wî. Mustafa Kemalê serxweş bi zimanekê tehdîdkar ji Seyîd Riza re dibêje daxwaza efûyê bike lê belê Seyîd Riza wê daxwazê qebûl nake. Her wê şevê bi fermana Mustafa Kemal Ataturk rêberê kurd Seyîd Riza li Meydana Genim hat ïdam kirin û cenazeyê wî jî du rojan teşhîr kirin. Tercimeya kurdî ya hemî rapora berpirsê rêxistina MAH-ê li jêre ye.

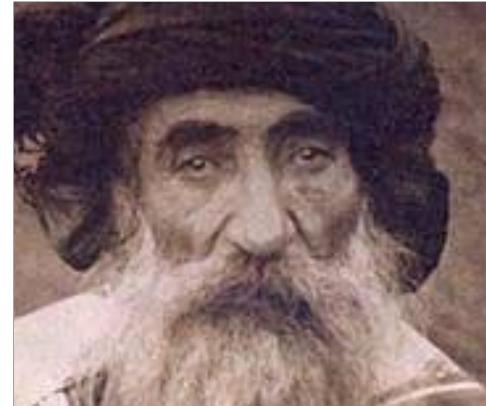
Ji bo serokatiya MAH-ê

– taybet –

Bi talîmatnameya şîfrekirî ya ko ji Enqereyê hat wergirtin ferman hat dan ko hevdîtin digel Îhsan beg [Îhsan Sabrî Çağlayangîl] bêt kirin û herfiyen rîayeta hemî ferman û talîmatnameyên wî bêt kirin û rapora di heqê vê yekê de bi awayekê lezgîn ji bo serwekaletê [yanî serokwezîriyê] bêt şandin.

Li gor vê daxwazê hevdîtin bi Îhsan Sabrî beg re hat kirin. Ji me re hat gotin ko di dawiya hefteyê de mehkeme dê ji bo meseleya Seyîd Riza bîcive û biryarê bide û divêt ïdamkirin jî berî dawiya hefteyê bêt pêkanîn. Lé belê nuqteya herî giring ew bû ko em piştî biryara mehkemeyê Seyîd Riza û serokkomarê me [Mustafa Kemal Ataturk] bînin cem hev û ev jî dê gelek nehênî be û lewra divêt hemî tedbirêne pêwist ji bo vê yekê bêñ wergirtin û wekî dî jî divêt di bunuya MAH-ê de karmendekê herî pêbawer yê ko zazakî jî dizane bêt wezîfedar kirin û xwe jî rîwîtiyê re amade bike. Me jî bi lezûbez dest bi amadekariyên pêwist kir. Em digel serokê asayışa giştî Şukru Sokmensuer civîyan û me digel Şukru beg meseleya asayışê û ewlekarya pêwist û nehênîbûna herî astbilind axaft û ji bo ka dê çi bêt kirin danû-standineka fîkrî kir û amadekariyên xwe bi

lez temam kirin. Tam di rewşeka amade-başiyê de me da ser rê. Mehkemeyê piştî çend hevdîtinan rînimayên qanûnî yên ko

pêwist bûn pêkanî û biryara ïdamê ìmza kir. Meydana Genimî ya ko ji bo cihê ïdamê hatibû destnîsan kirin bi [lampeyên] traktoran û otomobilan hat ronî kirin û ji bo heft kesen ko bêñ ïdam kirin sêpêyên lazim û zarokekê cengene hatin amade kirin. Di nêv rojê de hemî tedbirêne ko pêwist bû bêñ wergirtin hatin wergirtin, û nemaze ji bo nehênîhiştina hevdîtinâ [Seyîd Riza û Mustafa Kemal Ataturk] hemî tişt bi dîqetek gelek mezin gelek caran hat kontrol kirin û hemî amadekariyên me xelas bûn.

Seet 12.20-ê şevê Seyîd Riza û şirîkên wî yêñ tawankar anîn mehkemeyê. Mehkemeyê destpê kir û biryara xwe xwend û 14 kes hatin beraet kirin û Seyîd Riza û heft kesen dî bi mirinê hatin ceza kirin û yêñ mayî bi cezayên cida hatin mehkûm kirin. Ji ber ko di biryara mehkemeyê de bêjeya "ïdamê" derbas nedibû li hemberî bêjeya "mirinê" jî dengê "ïdam çino, ïdam tunne" hat bîhîstîn. Mehkemekirina wan teqrîben seetûnîvekê dewam kir. Seyîd Riza ji nêv wan hat derxistin. Ew li jeepa serokê asayışa giştî û Îhsan Sabrî beg hat siwar kirin. Li pêşîya wan çar wesayit hebûn û ew ketin ser rê.

Dema ko hatin stasyona trênenê ya li merkeza Elezîzê hemî kes ji wesayîten xwe peya bûn. Ji ber ko tedbirêne ewlekariyê bêyî kêmâsî hatibûn wergirtin stasyona trênenê hatibû daxistin û karmend jî hatibûn rîkirin bo malêñ wan. Li stasyonê ji bîlî karmendê MAH-ê hîç kesek nebû. Ji ber ko bi awayekê herî baş rîayeta nehênîbûnê hatibû kirin ji bo kesen ko haya wan ji rewşê nebe hertiş normal diyar dibû.

Trêna spî ya serokkomarê me li megesa kor rawestiyayî bû. Piştî ko em 8-10 deqîqeyan rawestiyen em bi Seyîd Riza re daxîlî trênenê bûn. Li tenîsta serokkomarê me, Alpdogan paşa, Kazim Orbay û yawerê serokkomarî hebûn. Li ser maseyî xwarin dixwarin û erek vedixwarin. Serokkomar serê xwe bi aliyê Seyîd Riza ve bilind kir û ji serî heta pêyê wî lê temaşa kir û jê re got rûne. Seyîd Riza qebûl nekir ko rûne. Serokkomar anî bîra Seyîd Riza ko mehkemeyê biryara ïdamê daye û ev biryar dê işev bêt bi cih kirin û got heger ew posman bibe û daxwaza efûkirinê bike ew dê neyên ïdam kirin û dê bêñ efû kirin. Seyîd Riza jî got wî karekê ko ji bo wî daxwaza efûyê bike yan jê posman bibe nekiriye û ya ko kiriye jî ji bo parastina canê xwe, malê xwe, cihê xwe û

welatê xwe kiriye. Wî got [Mustafa Kemal] hertim bûyer ji devê karmendê dewletê bîhîstîne û got ew dixwaze rastiya bûyer-an bibêje.

Serokkomar bi serê xwe nişana erê da wî û got bibêje. Seyîd Riza bi zimanekê sakîn got di dema osmaniyan de zulmeka mezin li Dêrsimê hatîye kirin û got digel gelek zordariyan jî wan [yanî kurdan] Dêrsim parastiye, got [kurdan] esker nedane osmaniyan lê belê gelek esker ji bo têkoşîna neteweyî [ya dema Mustafa Kemal] rîkirine û got baweriya wî bi komarê têt û nemaze piştî nehiştina xelîfetiyê baweriya wan bi komarê hîç zêdetir bûye, got wî ji bo komkirina silehîn di destê xelkê de arikarî kiriye û piraniyan silehan hatine kom kirin û heger niyeta wî ya îsyaneke hebûya dê sileh teslim nekirina û got bi rastî jî xelkê Dêrsimê naxwaze li hemberî komarê îsyaneke bike. [Seyîd Riza] got cendîrme berdewam xelkê tehrîk dikin da îsyane bikin, bizanîn neyartîya di nîvbera eşrefîtan de zêde dikin û ji bo êrişkîrinê bîhaneyan çedîkin. Got gelek kesen bîguneh bi bombayen ko ji balafirên şerîtên avetiñ parçeparçe bûne û jîn û zarokê ko cûne xwe di şikeftan de vesartîne jî bi komî hatine qetîfam kirin. Alpdogan paşa xwest tevlî axaftinê bibe. Serokkomar bi hereketa destê xwe Alpdogan paşa bêdeng kir. Ji Seyîd Riza rica kir ko axaftian xwe dewam bike.

[Seyîd Riza] got berî ko ew teslim bibe soz dabûn wîj û got: "Li daîreya erkana herbê efserê digel min aixî. Ji min re got ko cenebê te li wîlayeta Erzîncanê ji bo aştiyê li hêviya min e û dixwaze min bibîne. Min bawer kir. Sondeka mezin xwaribû. Min jî bawer kir û digel sê hevalen xwe em cûn wîlayeta Erzîncanê, em desteser kirin. Paşê jî em rîkirin zîndana Elezîzê. Cardî planek li min kirin û hîleyek li min kirin.

Paşê mehkemeyê destpê kir. Bi şahidiya mirovekê ko du salan ji kurê min yê mezin biçüktrî e temenê min mezin kirin û yê kurê min biçük kirin. [Karmendê MAH-ê li vêderê xeletiyekê dike. Ji ber temenê Seyîd Riza hat biçük kirin û yê kurê wî jî hat mezin kirin.] Îro jî bi fermana we biryara ïdamê dan. Min bawerî bi sozén we anî û digel ko ez bi lingê xwe hatim hon dê min ïdam bikin. Vêca ez çawa baweriye bi we bînim?" Serokkomar got wî niho ev tişt fêm kir û dê tehqîqatekê bide kirin û got: "Ez cara dawiyê ji te re dibêjim were û ji min daxwaza efûkirinê bike, bibêje ko tu ji kîrinê xwe posman û da te efû bikim. Heger tu vê yekê bikî dê faydeya te ji Dêrsimê re zêdetir be. Bi me re hevkariyê bike. Komar dê gelek karêna baş ji bo Dêrsimê bike. Xelkê Dêrsimê tîrkîn oxoz in û ji Xorasanê hatine. Dema ko ji nû ve bi hesta tîrkîna xwe bihesin dê ji bo komarê karêna gelek baş bikin. Baweriya min bi vê heye. Were û vê firsetê ji destê xwe nerevîne." Seyîd Riza jî got: "Min ji bo aştiyê û ji bo komarê gelek tişt kirin. Min arîkariya komkirina silehan kir. Sileh hatin kom kirin. Gotin filan mirovan teslim bike min ew teslim kirin. Her cara ko tiştek dixwestin digotin ev "daxwaza dawiyê" ye. Paşê destpê

kirin û zêdetir tişt xwestin. Daxwazên wan hîç xelas nebûn. Di destpêkê de min fêm nekiribû. Paşê dema ko "Qanûna Tunciliyê" hat derxistin min pir baş fêm kir. Ez emin bûm ko em xelkê Dêrsimê ci jî bikin nikarin rî li ber we bigirin. Her ji destpêkê ve plana we ew bû ko bi temamî Dêrsimê ûmha bikin û ji ser erdê rakin. Min pir dereng ev fêm kir. Ez ji hîç karekê ko min kiriye ne poşman im, daxwaza efûyê nakim, ev gotinê min yên dawiyê ne, tişteka dî jî nabêjim."

Serokkomar, bi awayekê acizbûyî rabû ser piyan, bi destê xwe Seyîd Riza nîşan da û got "wî bibin û ya lazim bikin". Dema ko me destê Seyîd Riza girt da em derkevin ji nişka ve ew rawestiya. Li serokkomar zivirî û got: "Min hîle û pîleyen we fêm nekirin, min nekarî li hemberî hîleyen we bi ser kevîm û lewra ji bo hevdîtinê hatim. Ez diçim mirinê. Bila ev ji bo min bibe derd, lê belê min jî serê xwe ji we re netewand û bila ev ji bo we jî bibe derd." Serokkomar bi destê xwe nîşan da û got "bibin". Me ew bir û em ji kompartîmanê derketin. Em derbasî wesayitan bûn. Em li hêviya Îhsan Sabrî beg hat û li jeepa li pêşîyê siwar bû û em ketin ser rê. Em jî li pey wan cûn û gehîştin Meydana Genimî.

İdamkirinê dî temam bûbûn. Seyîd Rizayê ko dizanî dor hatîye wî cû. Wî ew zarokê cengene bi destê xwe dehf da û dûr xist. Derket ser sandelyeyî, bi dengekê gelek xurt got: "Em ewladê Kerbelayê ne, eyb e, zulm e û cînayet e." Wî kemend xist stoyê xwe û pehînek li sandelyeyî da. Vê cesareta hewqasê mezin ya vî mirovî temenmezin hemî kes ecêbigrî hişt. Wekî encam hemî ïdam temam bûn. Pazdehê çiriya-paşiyê roja duşemê hemî rojê hilawistî ma da xelk bibînî. Roja 16-ê çiriya-paşiyê jî hemî cedesden wan di cadeyên Elezîzê de hatin gerandin û teşhîr kirin.

Îhsan Sabrî beg seet 12.00-ê em dawetî civînê li wîlayetê kirin. Seet 12-ê li wîlayetê Şefîq beg û midûrê assayısa Elezîzê İbrahim beg jî li wêderê bûn. Îhsan Sabrî beg ji me re got: "İdamkirina Seyîd Riza ya bi lezûbez bîguman dê li cem raya giştî mereqê çêke. Em wekî dewlet bi fermana Enqereyê mecbûr bûn berî ko serokkomar bêt Elezîzê Seyîd Riza ïdam bikin. Ji ber ihtimal hebû ko serokkomar Seyîd Riza efû bike. Wekî dî jî divêt hemî cedes bîn şewitandin û li gor rîbâzîn nehînîbûnî bi awayekê nehînî li cihekê bîn binax kirin. Vê wezîfeyê jî hevalen ko di MAH-ê de kar dikin dê pêkbînî." Û got civîn xelas bûye. Me cedesden wan birin û li zeviyeka vala gaz pê de kir û şewitandin. Hûrûmûrên ko ji ber man jî me xistin tîfîsan û di nîvbera stasyona trênenê ya li Yolçatiyê de di çalekê de defin kirin. Nexşeya cihê ko ew lê hatin binax kirin û zebtîn qeydan, axaffînî di trênen de, digel qeydîn dengî û nexşeyê teslimî Îhsan Sabrî beg kirin. Ev rapor wekî du nusxe hatîye amade kirin. Nusxeyleka wê teslimî serwekaletê [serokwezîriyê] û nusxeyek jî teslimî Îhsan Sabrî beg hatîye kirin.

Her ku diçe destkeftinên Kurdan zêde dibin
Daşê têkoşînê didin"

Rojnameya Îngîlîstanê ya herî navdar

The Independent, di manşeta xwe ya ûro

de, behsa têkoşîna hevpar a hêzên kur-

dan, pêşmerge û hêzên Şîyan kir ku li

dijî DAIŞê dimeşînîn.

Rojnamegera The Independentê Kety

Atên, dibêje ger ev şirîkatîya hêzên

pêşmerge yêñ Kurdan û hêzên Şîyan

bidome ew ê rî nedîn dijminên xwe ku

bikevin Kerkûkê. Atên di nûçeya xwe de

Ewlehîya gund, kolan û cihêngî pêk tînîn.

Fermandarê Hêzên Pêşmerge dibêje, em ê bi Şîyan re li dijî DAIŞê têbikoşin." Her wiha di nûçeyê de tê iddîakirin ku piraniya mîltanîn DAIŞê jî ji aliye dewleta Iranê ve têñ destekkirin. Têkoşerên ku daxuyanî dane rojnameya The Independentê wiha dibêjin; "Em ji bo namûs û ara xwe, ji bo ax û welatê xwe li dijî terora DAIŞê şer dikin û xwîna xwe dirîjnîn." (trtnuce.com)

Diyarbakır: Cemil Paşa Konağı'da 'tarihi onarmak'

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde üç yıl önce restore edilen ve Diyarbakır sivil mimarisinin en güzel örneklerinden olan tarihi Cemil Paşa Konağı Mayıs ayı sonunda Kent Müzesi olarak hizmete açılacak.

Diyarbakır: Cemil Paşa Konağı'da 'tarihi onarmak'

Hatrice Kamer

Diyarbakır-BBC

1887 yılında yapılmış olan bu tarihi konak, üç yıllık restorasyondan sonra, geçen yıl Nisan ayında açıldı. Restorasyonla paralel başlayan Diyarbakır Kültür Varlıklarını Arşivleme ve Toplama Süreci ise büyük bir özenle devam ediyor. Teşhir ve tanzim bölümünü yanı Hafıza Merkezi ile birlikte Restorasyon-Konservasyon (Onarım ve Koruma) Laboratuvarı da Kent Müzesi kapsamında hizmete verecek olan iki farklı bölüm. Toplanan eserler, titiz ve yorucu bir laboratuvar sürecinden sonra sergilenmeye uygun hale getiriliyor. Müze bünyesinde açılan laboratuvar da büyük bir eksiki tamamlamış oluyor.

Kent müzesinde sergilenecek bütün envanter, Aysel Aksüt'ün elinden geçiyor.

Profesyonel olarak 15 yıldan beri Türkiye'nin birçok müzesinde tarihi obje ve eserleri aslına uygun bir şekilde onaran ve korumasını sağlayan Aysek Aksüt, altı yıl önce Diyarbakır Arkeolojisi müzesi laboratuvarının kuruluşunda da yer almış. Şimdi ise Cemil Paşa Konağı Diyarbakır Kent Müzesi'nin laboratuvarında, yüzyıllardır saklı kalmış tarihi belge ve envanteri onarıp gün yüzüne çıkarmayı başarmış. Konağın geniş avlusunda zemin katta bir oda Restorasyon ve Konservasyon Laboratuvarı olarak kullanılıyor. Trakya Üniversitesi Tezhip Bölümü'nden mezun olan Aysel Aksüt, laboratuvara tek başına çalışıyor. Kendisini ziyaret ettiğimizde, bilgisayardan yükselen klasik müzik eşliğinde tarihi bir gazeteyi onarıyordu.

Müzeye gelen organik malzeme kapsamına giren ahşap, tekstil, çömlek ve inorganik olarak sınıflandırılan demir, cam, metal bütün malzemelerin onarımı Aysel Aksüt burada yapıyor. Koruma işlemi için de müze bünyesinde ayrı bir bölüm oluşturulmuş.

'Zeugma, hayatımın dönüm noktası'

1998'de mezun olduktan sonra, Topkapı Sarayı merkez laboratuvarı Harem Dairesi ve Ayasofya Müzesi taban mozaikleri restorasyonunda üç yıl çalışan Aysel Aksüt, daha sonra Zeugma kazalarına katıldı. Zeugma'yı hayatının dönüm noktası olarak tanımlayan restoratör, "Zeugma kazısında dört yıl boyunca İtalyan bir ekiple çalıştım. Bu

alanla hem onarım hem korumaya dair gerekli eğitimimi orada aldım. Orası benim için çok iyi bir okul oldu, bu yüzden Zeugma hayatımın bir dönüm noktası" diyor. Üniversitede restorasyonun bütün alanlarıyla ilgili eğitim gördüğünü belirten Aksüt" Yabancı ekiplerle çalışmaya başlayınca aslında üniversitede hiç bir şey öğrenemediğimi anladım" diyor. Restorasyon ve konservasyonun tam olarak ne olduğu, nasıl yapıldığı, hangi objeye hangi uygulamanın yapıldığı, hangi malzeme için ne kullanılacağı, onarım için hangi malzemenin hangi ölçüde kullanılacağı gibi alanla ilgili birçok önemli bilgiyi Zeugma'daki çalışmalarında öğrendiğini dile getiriyor.

Daha sonra İtalya'da sekiz aylık bir kursla eğitimini sürdürden Aysel Hanım, farklı kazılarda da çalışıktan sonra altı yıl önce Diyarbakır'a gelmiş. "Malatyalıyım ve buralara da gelmeyi çok istiyordum, çünkü burası Mezopotamya ve arkeoloji için çok zengin bir bölge. Geldiğim dönemde Arkeoloji Müzesi Müdürü Nevin Soyukaya 'Türkiye'nin her yerinde çalışın, biraz da kendi kültüründe, kendi evinde çalışmak istemez misin' sözleriyle beni etkiledi. Üç aylığına gelmiştim ama hâlâ buradayım" diyor.

Diyarbakır Kent Müzesi'ne gelen tarihi malzemenin bir bölümü vatandaşlar tarafından hibe ediliyor. Hibe dışında belediyenin satın alma yoluyla da malzemeleri temin ettiğini belirten Aysel Aksüt, Diyarbakır'ın kültürüne ait her türlü malzemeyi kabul ettiklerini, çoğu Cemil Paşa ailesine ait olmak üzere şuan kayıtlı 1500 envanterin olduğunu söylüyor: "Ellerindeki tarihi malzemeyi bağışlama ya da satmaları konusunda insanları ikna etmeye çalışıyoruz. Başta tedirgin oluyorlar, malzemeyi koruyamayacağımızı düşünüyorlar, ama buraya gelip gördükten sonra rahatlıyorlar" diyor. Aksüt üzerinde Osmanlıca bir gazeteyi onarıyor: "Bu gazetenin adı Vakit. Burada İstiklal Mahkemelerinden ve Şeyh Sait İsyandan söz ediliyor."

Gazete ve tekstil malzemelerinin onarım ve korunmasının daha zahmetli olduğunu belirten restoratör, çok çeşitli malzemeyle hassas bir şekilde önündeki tarihi belgeyi onarmaya devam ediyor.

"Bu gazete çok yıpranmış. Nemli ortamda kalmış. Önce temizlenecek sonra tüdülenip yırtık ve eksik malzeme tamamlanacak. Sonra da dolaplarda özel kağıt malzemelerle belge muhafaza

edilecek" diyerek onarımı çok uzun zaman alacak gazeteyi dikkatle bir şekilde kaldırıp bir başka yere bırakıyor.

dikkati çekiyor. Kent Müzesindeki laboratuvar ortamını ve eline gelen malzemeleri onarmanın çok keyifli

'Arkeolojik malzemeye sıradan plastik gibi bakıyor'

Bu işin zor, zahmetli olduğunu, sabır ve intizam gerektiğini, sevmeden yapmanın çok zor olduğunu söyleyen Aksüt, "Ben başlangıçta yaptığım işi sevmiyorum ama yabancılarla birlikte çalışmaya başlayınca, objelere verdikleri değeri gördüm. İşimin değerini daha çok anlamaya başladım. Onlar objeye çok değer veriyor ama ülkemizde durum tam tersi. Tarihin, arkeolojinin hiç değeri yok. Sıradan plastik malzeme gibi bakıyorlar. Eskinin kıymetinin anlaşılması için maalesef ki o objenin para getirmesi gerekiyor" diyor.

Bu işte kendisi gibi kaç uzmanın olduğu sorusuna şayının çok az olduğunu cevabı veriyor. 2001-2004 yıllarında Zeugma'da çalıştığım dönemde Türkiye'de uzman beş restoratör vardı. Ancak üniversitelerde iki yıllık Restorasyon ve Konservasyon bölümünün yanı sıra, dört yıllık Taşınabilir Kültür Varlıklarını adıyla yeni bölümler açıldı" diyerek alandaki ihtiyacın bu şekilde karşılandığı ifade ediyor.

"Türkiye'de yeni yeni başladı, ancak uzman sayısı yeterli değil. Bir çok üniversite, alanla ilgili bölüm açılmaya başladı ama işin niteliği çok önemli. Okullardan mezun olan birçok öğrenci hiçbir kazıya gitmeden, deneyim kazanmadan müzelere atanıyor, yani direk orijinal malzemeyle çalışmaya başlıyor. Oysa orijinal malzemeyle yani tarihi objeyle çalışmak için en az üç beş yıl arkeolojik kazı, restorasyon deneyiminin olması gerekiyor" sözleriyle Türkiye'de bu konuya hassasiyet gösterilmemişine

olduğunu söyleyen Aksüt, üzerinde Meryem Ana figürü bulunan bu metal nesnenin Meryem Ana Kilisesi tarafından bağışlandığı belirtiyor, "Bu parça çok eski değil, 100-150 yıllık. 3 bin, 5 bin yıllık objeleri de çalıştığım için bu bana çok yeni geliyor."

"Burada önde gelen objelerin hikayelerini bilerek çalışmak çok daha önemli. Bu gazete, bu obje, bu belgeler, her şeyin burada bir duygusu var. Bu yüzden yaptığım iş benim için çok daha anlamlı" diyerek dışcilerin kullandığı malzemelerle figürün üzerindeki pas ve lekeleri milim milim temizlemeye devam ediyor. Bu tür laboratuvarların kurulmasının kültür varlıklarının korunması için çok önemli olduğunu ifade eden Aysel Aksüt, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'nin bu laboratuvarı açarak bir ilke imza attığını dile getiriyor. "Umarım Türkiye'deki diğer kent müzeleri Diyarbakır'ı örnek alır."

Tarihi eserleri görmek gelecek nesillerin de hakkı. Bu yüzden onları korumamız gerekiyor. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi de bu konuda çok değerli bir işe öncülük etti. Umuyorum diğer şehirlere örnek olur" diyor. Diyarbakır'ın inanç yapısından, şehirde yaşayan halklar ve kültürlerle, yemek ve mutfağı kültürden, müzik ve danslarına, sözlü kültürden mimarisine, kent gelişimi ve panoramasından, olaylar ve insanların kadar 18 farklı tema başlığıyla oluşturulan Kent Müzesi'nde binlerce eser sergilenecek. Ve burayı ziyaret edecek olanlar sergilenecek olan tarihi objelerin coğunu Aysel Aksüt'ün emeği ile görebilmek şansına sahip olacak.

üzerindeki 2 IŞİD'linin öldürülmesini ve aracında imha edildiğini söyledi.

Açıklamada Kobanê'nin güneyindeki Ernê köyüne operasyon düzenlendiği ve köyün IŞİD'den temizlendiği de ifade edilerek bu köye 2 IŞİD'linin öldürülmesi ve 1992 Rakka doğumlu Mustafa Muhammed Fetih El Ubeyd isimli bir IŞİD'linin de tutuklandığı belirtildi.

Açıklamada ayrıca çalışmaları içinde

bir YPG savaşçısının da yaşamını yitirdiği belirtildi.

AKP'li adaylara Van'da yumurtalı protesto

katılım mitingine halk ilgi göstermedi. ANF'nin haberine göre yaklaşık yüz kişinin katıldığı mitingde, Milli Eğitim Müdürü Kiyasettin Kirekin ve Van İŞKUR Müdürü Mehmet Salih Serçe'nin de bulunması dikkat çekti.

Vanlılar, AKP'li adayları Maraş Caddesi'nden geçişleri sırasında yumurta atarak protesto etti. Protesto sonrası otobüs ve çevresindeki sivil polisler yumurtaya bulandı. Atılan bazı taşlar sonucu otobüsün camı da kırıldı.

YPG: 15 IŞİD'li öldürüldü, 1'i sağ yakalandı

Başın Merkezi, Kobanê'nin Goktepe Köyünde 11, Xanê köyünde 2, Ernê köyünde ise 2 IŞİD'linin öldürülmesini ve birinin de sağ yakalandığını açıkladı.

Rojava Halk Savunma Birlikleri (YPG) Basın Merkezi'nden yapılan açıklamada, dün gece IŞİD mensuplarının Kobanê'nın güneydoğusunda bulunan Goktepe köyüne saldırdığı ve şiddetli çatışmaların yaşandığını duyurdu.

YPG açıklamasında 11 IŞİD'linin

AKP'nin Van'daki aday katılım mitingi ilgi görmedi. Mitinge çoğunlukla bazı kamu kurum ve kuruluş amirleri katılırken, sokaklarda ise protesto vardı.

AKP'nin Van İl Binası önünde düzenlenen aday

Ağrı Diyadin'de yaşanan çatışma sonrasındaki "provokasyon" tartışmasının ardından, Abdullah Öcalan'ın istemi doğrultusunda PKK'nın 7 Haziran seçimlerine kadar "görünmez" olmasının kararlaştırıldığı öğrenildi. Cumhuriyet gazetesinden Mahmut Licalı'nın haberine göre, Kandil'in Türkiye içindeki tüm birimlerine gönderilmeye başlayan talimatı kapsamında PKK güçleri, 7 Haziran genel seçimlerine kadar olan süre içerisinde halkla temas kurması kesecek ve seçim süreci boyunca tamamen görünmez olacak. KCK'nın söz konusu kararı görünmezlik kararını kamuoyuna açıklamaya hazırladığı da belirtiliyor.

11 Nisan'da Ağrı'nın Diyadin ilçesinde HDP'nin fidan dikme etkinliğinde PKK ile asker arasında yaşanan çatışmanın ardından Abdullah Öcalan'ın İmralı'dan hem hükümet yetk-

Öcalan'dan PKK'ye Diyadin talimatı

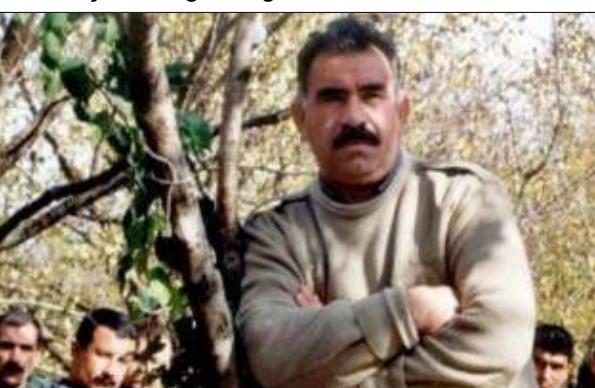
İllerine hem de KCK'ye mesaj gönderdiği öğrenildi. Edinilen bilgiye göre çatışmanın yaşanmasından sonra devreye giren Öcalan, tarafların çatışmalardan kaçınması gerektiğini ve benzer bir duru-

maya ilgili KCK'den de soruşturma yapmasını talep etti. Öcalan'ın mesajının iletiliği KCK'nın Diyadin'de halkla temas kurulan PKK'lilerin söz konusu olayla ilgili sorgulandığı öğrenildi.

'TEMAS KURMAYIN'

Kulislerde yansyan bilgiye göre hükümetin silah zoruya propaganda yapıldığı suçlamasında bulunması ve bu olay üzerinden HDP'ye yönelik "silahla oy toplayırlar" söylemini kullanması üzerine KCK; seçim süreci boyunca Türkiye'deki yer alan bütün silahlı güçlerin benzer bir durumun tekrar yaşanmaması için halkla temas kurmaması karar aldı.

Bu kapsamda başta Doğu ve Güneydoğu bölgeleri olmak üzere seçime kadar hiçbir şekilde sivil halkla temas kurulmaması ve silahlı güçlerin

mun yaşanmaması için dikkatli olunmasını isted. Öcalan, Diyadin'deki çatış-

tamamen görünmez hale gelmesi yönündeki karar PKK'nın bütün birimlerine iletilmeye başlandı. Farklı etkinliklerle bölgede halkla temas kurulan PKK'nın bu süreçte tamamen çekileceği ve bu kararın çok kesin bir şekilde uygulanacağı belirtildi.

KCK İLAN EDECEK

KCK'nın görünmez olma kararının ilettilmesinin ardından kamuoyuna kapsamlı bir açıklama yapacağı öğrenildi. KCK'nın yapmaya hazırladığı açıklamada, hiçbir şekilde bir çatışmanın içerisinde olunmayacağı açıklanacağı belirtilirken bölgede benzer bir durumun yaşanmaması için provokasyon hamlelerinin olduğu ifade edilecek. Açıklamada seçim sürecindeki provokasyon çabalarının izlendiği ve bu kapsamında önlemler alındığı kaydedilecek.

Sırri Süreyya Önder: İhaleyi askere yıkacaklardı, Genelkurmay tuzağa düşmedi

Çözüm süreci sebebiyle 2 yıldır PKK operasyonlarına izin vermeyen iktidarın, seçim yaklaşırken Ağrı'da 4 askerin yaralandığı çatışma emriyle ilgili tartışmalar sürüyor. Halkın askerle karşı karşıya getirilmek istendiğini belirten HDP'li Önder, "Askerlerin duruma zorla itildiği bilgisini paylaşıncı Genelkurmay açıklaması yaptı. Kendisini iktidar enstrümanı gibi kullandırmayacağını gösterdi." dedi.

Geçen hafta Ağrı'daki operasyon ile başladı, önceki gece genel merkezinize silahlı saldırı oldu. HDP seçim barajını geçme sınırına gelmişken neler oluyor?

Süreç Ağrı ile başlamadı aslında. Biraz dikkatlerden kaçtı ama çözüm sürecine yönelik yaklaşım değişikliği Mardin Mazıdağı'ndaki operasyonla başladı. Bu operasyonları devreye sokan akıl, halkın olası reflekslerini görerek plan yaptı. Ama halkın beklenimizin üzerinde bir sağduyu ile canlı kalkan olması nedeniyle akamete uğradı. İkinci girişim Roboski'de katırların katledilmesiydi. 500-600 kişilik bir kalabalığın içine asker 'üs bölgesi' dediği bir bölgeden, keskin nişancılar tarafından ateş açıldı. Direk katırlar hedef alındı ve 8 katır öldürdü. Buradaki hayasızlık, insanların geçim kaynağı olan katırların katledilmesi değil, ardından 'katırlar intihar etti' açıklamasının yapılmasıdır. Tüm ümmeti-i Muhammed biliyor ki katırlar orada tek geçim kaynağıdır. Beklediler ki orada halk da askere bir şey yapsın. Biz durumun farkına vardık, bölgeye gittik, ben bizzat bir oyun kurgulandığını çözüm kurulunun tüm üyelerine tanıklı olarak ilettim.

Neye dayanarak bölgede bir oyun kurgulandığını söylüyorsunuz?

Bakın, Ağrı'da Cumhurbaşkanı ve Başbakan ellişine önceden tutuşturulan bilgileri sığaçı sığaçına paylaştılar. Olayın bir iktidar organizasyonu olduğunu gösteren en net veri budur. Neredeyse çatışma meydanından canlı yayın yaptılar. Evet, Erdoğan çatışmanın sürdürdüğü miting meydanında açıkladı.

Ama mızrak cuvala sığmadı ve biz önlük. Alandaki askerlerin bu duruma zorla itildikleri ve hoşnut olmadıkları bilgisine de ulaştık. Kısa süre sonra Genelkurmay açıklama yapmak zorunda kaldı. Yoksa ihaleden genelkurmayı yıkılacaktı. Burada da hayasızca olan, başka bir kavram bulamıyor, maalesef, Genelkurmay'ın teşekküründen sonra bile yapılan 'halk ucundan tutmuştur' açıklamasıdır. İktidarın yaptığı bu açıklama valinin katırlar intihar etti açıklamasından daha az kerih değildir.

Devlet kademelerinden gelen celişkili açıklamaları neye bağlıyorsunuz?

Ağrı'da şöyle bir manzara ortaya çıktı. İktidar bloku Dolmabahçe deklarasyonu

ile ortadan ikiye bölünmüş durumda. Bu iki parça da kendi içinde kaç parçaya ayrılıyor bilmiyorum. Kalıcı olmayıp amma gerçek bir bölünme var. Egemen iktidar bloku fayda temelli bir ittifaktır ve uzlaşma zeminini kolayca bulabilirler.

Kobani eylemlerinde asayışi sağlamak için Öcalan'dan yardım isteyen iktidar, sokakların karışmasını neden istesin? Çatışmalar iktidara oy kazandırır mı?

Allah bir kuluna zeval vermeden önce aklını alırmış. Tek açıklaması bu... Rasyonel akl devrede olsa, feraset devrede olsa, böyle davranışmazlar. Bir de akıllarınca Kobani'den sonra gereken önleme aldıklarını düşünüyorum. Kobani'de kabul edilemez boyutlara ulaşan tepkileri önlemek için İç Güvenlik Yasası'nı çıkardılar. Zannediyorlar ki yasa ile tepkileri önleyebilirler. Ama unuttukları bir şey var, işin içinde halkın varsa kağıt üzerinde rasyonel görünen planlar irasyonel çıkar. AKP bunu anlamıyor çünkü bir tarihi, bir hafızası yok. AKP'nin kuruluş felsefesinde bir reddiye vardır ama riyakâr bir reddiye vardır. Kendi iç çatışmaları ayyuka çekince bunu görüyor. Bakmayın siz AKP'lilerin 'balıdan zehiri içeriz' dediklerine. Ayaklarına taş değil. Ne bedel ödediler bugüne kadar? Oysa Kurt hareketi çok badireler atlattı. Bölge halkı, İç Güvenlik Yasası'ndan daha şedit neredeyse pogrom yasalarının geçerli olduğu dönemleri yaşadı. Dışaille tırnağıyla bugünlere getirdiği barış sürecinden geri dönüşüz özür mi? Biledikleri bu... Dünyanın bütün mazlumları hafızalarıyla var olur, onları o yaşıtar. AKP böyle bir hafızadan yoksun.

Eğer bu olaylar planlı ise amaç iktidarın Orta Anadolu'da oy kaybettigini gösteren anketler olabilir mi?

Olayın arkasında keşke böyle kabalalık bir değerlendirme olsa. Ben bunun bile iyimser bir değerlendirme olduğunu düşünüyorum. Bakın açık konuşayım, bunun arkasında sadece can telaşı, can havlı var. Fizikî bir can korkusu değil, elindeki mutlak iktidarın kayıp gitmeye olduğunu görüyor. Onun korkusu ve gerçeği var.

Bizdeki devlet akıbu teveccühü saha kenarından izlemeyecek anlaşılı...

Hüseyin Avni Ulaş'ın Türkiye'deki muktedir sistem için söylediğim çok sevdiğim bir lafi var: 'Sistem, yukarıda becerikli hain, aşağıda mutlu köleler ister.' Biz hain muktedir de mutlu kul da olmadan mücadele edeceğiz, o devlet akılya...

Efkan Ala'nın 'Temenni ederim HDP barajı geçmez.' açıklaması iktidarın çözüm sürecini sürdürmeye pek de niyetli olmadığı anlamına gelmiyor

mu?

Bir siyasetçi için çok riskli bir değerlendirmeye olacak ama ben muhataplarım içinde Efkan Bey'i ayrı bir yere koyarım. Meseleyi en iyi anlayanlardan biri olarak görüyorum. Umarım barajı aşamaz dese de öyle görüyoruz. Baştaki söyleliğimiz can havlı meselesine dönüyoruz yine. Efkan Bey düşünseydi HDP barajın altında kalırlarsa bu bütün ülkeyi, başta kendileri olmak üzere zor duruma sokar.

Iktidar kontrollü bir gerginliği, hatta çatışmayı göze almışsa...

Bu nasıl göze alınır? Bunun bedeli

çatışmadır, insan canıdır.

Ala'nın açıklamaları süreçle ilgili şüpheleri artırmıyor mu?

Süreçle ilgili kuşkuya artıran bu demeçten daha vahim gelişmeler var. İç Güvenlik Yasası, süreci sabote etmek için çıkarılan bir pratiktir. Bu yasa bizim ısrarımız olmasa bu süreci fiilen bitirmek üzere atılmış bir adımdır. Ama biz bu hamleyi de boşça cittardık. Çünkü bizim için sadece yukarıdan tesis edilecek bir barışın mühendislikten başka bir anlamı yok. Önemli ama bir mütemmim căzı var, o da tabanda bu barış sağlamaktır. Hükümetten doğan bu boşluğu toplumda aklıselim ve ırfa sahibi kesimler doldurdu. Birçok toplum kesimi, 'bu süreci bırakın' mesajı verdi. Bizim açãomızdan muhatap artık tüm Türkiye'dir. Hükümet bundan bir hayır devşirmek istiyorsa üzerine dürüseni yapacak.

Yani iktidar sorumluluğu Kurt tarafına yıkamadığı için mi süreçte devam ediyor?

Fotoğrafın adı tastamam budur. Üstelik kabullenemediğimiz riyakar yaklaşım dillendiriliyor iktidara yakın kalemler tarafından. 'Ya işte seçim dönemidir' filan diye ifşa ediyorlar. Bu kabul edilemez. Olup bitenden rahatsız olan, ırfa sahibi, hamiyet ehli insanlar var partide. Evet, AK Parti bir koalisyon ama ben bir şer koalisyonu olarak görmüyorum. Bu sıkıştırma politikasına en büyük tepki kendi içinden gelecektir. Dar bir zümrenin istikbal hesabı için böyle bir vebali kimse omuzlayamaz. Bunun çok alameti de belirmeye başladı zaten.

Oy kaybının nedeni çözüm süreci değil, yolsuzluk

Mardin, Roboski ve Ağrı'da yaşanan iktidar kaynaklı bir kişkırtma ise hedef yeniden çatışma sürecinin başlaması mı?

Iktidar burada bloku yanlış bir değerlendirmeden yola çıkarıyor. İktidarın oy kaybetğini artık isteme engelli sultan bile biliyor. Ama iktidar sebebini yanlış yerde arıyor. Neden biliyor musunuz? Bugün partinin kurucusunun dile getirdiği şirket metaforu AKP'de cisim bulmuş durmadır. Aslında karşımızda bir parti yok, bir şirket ve onun hissedarları ve CEO'su var. Bu kâr paylaşımında niza çıkışınca çarşı karişti, hisseler tepetaklak oldu. Şunu söylemek istiyorum. İktidar, kaybettikleri oyu bütün bu yolsuzluklara ugursuzluklara bağlamak yerine çözüm sürecine bağladı. Oysa ellerinde kalan oyun büyük kısmının nedeni çözüm sürecidir. Verili siyaset için veri ve onu yorumlayacak akıl lazımdır. Bu olmadığı için 'Ne yapalım Kurt'e yüklenelim' dediler. Bu ülkede devlet, siyaset zaten tüm yakın tarih boyunca hep iç çatışmalarını Kurt'e ihraç ederek kompanse etti.

Iktidar, muhalefete nefes alacak alan bırakmadı

Nedir sizi bu seçimde popüler yapan?

Eskiler 'Hubb-u Ali mi, büzg-u Muaviye mi?' derlerdi. Bu seçim biraz böyle bir seçim... Hepsi makbulümüzdür, kabulümüzdür. Yani ser çava, başımız üstüne... Kürt partilerinde âbâd olan bir tane insan yoktur ama hayatını, yakınlarını kaybeden birçok insan var. Bir Meclis grubunda kâğıt-kalem aldık ve hesap yaptık. 25 vekil toplam 117 yıl hapis yattı. Bu partinin gerisinde böyle bir bedel var. Öte yandan hükümet özgürlük alanlarını, yok ondan da vazgeçtim nefes alma alanlarını o kadar daralttı ki, insanlara nefes alabilecek bir auraya ihtiyaç hadi oldu. HDP bu bu insanlara zemin sağlamaya başladı. Birbirimizi daraltmadan dindar, Alevi sol, sosyalist başka inançlar ve halkın temsilieti var bizde. Hükümetin buraya ittiği insanlar var. CHP ve MHP, iktidarın işini kolaylaştırmaktan başka bir şey yapmıyor. O kadar ki iktidar üyeleri yer yer pervasızca 'Sizin gibi muhalefete can kurban' bile diyorlar. İnsanlar eski ağıza yeni taam niteliğinde bir yeniliği HDP'de gördü. Buna tam yetkin miyiz, hayır değiliz. Biz de öğreniyoruz. Lenin'in bir lafi var, canı rahmet istedi, (kahkahalar atıyor) aynen böyle yaz, Allah amelince rahmet eylesin. Diyor ki: 'Bir hatayı büyütmek istiyorsanız onda ısrar edin.' Biz hatamızda ısrar etmemeyi biliyoruz.

DOĞAN ERTUĞRUL - PAZARTESİ KONUŞMALARI// Zaman

Kürdistan Bölge Başkanı Mesud Barzani ile Kürdistan Sosyalist Demokrat Partisi Genel Sekreteri Muhammed Hacı Mahmud, bölgedeki konuları ve Kerkük'ün geleceği ile ilgili konu-

Barzani, Hacı Mahmud ile görüştü

ları görüştü. Kürdistan Bölge Başkanı Mesud Barzani bugün Kürdistan Sosyalist Demokrat Partisi (PSDK) Genel Sekreteri ve Peşmerge Kerkük Kuvvetleri Komutanı Muhammed Hacı Mahmud ile bir görüşme gerçekleştirdi.

Görüşme ardından BasNews'e konuşan Hacı Mahmud, Barzani ile Kürdistan Bölgesi anayasası ve başkanlık seçimleri konusunu ele aldılarını söyledi. Mesud Barzani'nin anayasa ve başkanlık seçimleri konusunda görüş belirt-

meyeceğini ve bu konudaki kararı Meclis Anayasa Komisyonu'na bıraklığını ifade eden Hacı Mahmud, "Başkan Barzani yarınki görüşmede siyasi taraflardan anayasa konusunda uzlaşmalarını ve görüşlerini netleştirmelerini isteyecek" dedi. Görüşmede Kerkük konusunu da tartışıklarını dile getiren Muhammed Hacı Mahmud, "Başkan Barzani Kerkük'ün işgal tehdidinden kurtuluşunu ve Kürdlerin Kerkük'ün geleceği hakkındaki düşunce-

lerinden vazgeçmeyeceğini söyledi." ifadelerini kullandı. Kürdistan Sosyalist Demokrat Partisi Genel Sekreteri Muhammed Hacı Mahmud, Kerkük cephesinin güvenliği için daha fazla ağır ve modern silahlara ihtiyaç duyduklarını ve bu taleplerini Barzani'ye de ilettilerini kaydetti. Hacı Mahmud görüşmede ayrıca Erbil-Bağdat ilişkileri, IŞİD'e karşı savaş ve Kürdistan Bölgesi'nin geleceği konularında da görüş alışverişinde bulunduklarını ekledi. **BasNews**

Demirtaş İsviçre'de konuştu: Sandıklardan HDP birinci parti çıkacak

HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, "İnaniyorum ki İsviçre'de sandıklardan birinci parti olarak HDP çıkacak" dedi. Demirtaş, genel seçim çalışmaları kapsamında İsviçre'nin Fribourg kentinde düzenlenen mitingde seçmenlere seslendi.

Mayıs ayında yurt dışında düzenlenecek seçimler öncesinde İsviçre'de yaşayan ve mitinge katılan yaklaşık 4 bin seçmene hitap eden Demirtaş, "Umut ediyorum ki bu tarihi dönemde Avrupa'nın tümünde, ülke dışında, dünyanın bütün ülkelerinde, özellikle burada İsviçre'de, partimizin yanı HDP'nin çinarına gönül vermiş, HDP'nin ortaya koyduğu kardeşlik barış projesine gönül vermiş, Türkiye, Kürtü, Çerkezi, Arabı, Lazı, Boşnağı, Alevisi, Sünnisi, Hristiyanıyla bütün ezilenlerin

umudu haline gelmiş partimizi burada birinci parti yapacağınız" dedi. Demirtaş, "İnaniyorum ki İsviçre'de sandıklardan birinci parti olarak HDP çıkacak. Gördüğüm kadariyla bunun hazırlığını yapmışsınız" dedi. Hükümeti eleştiren Demirtaş, "Hala ülkemiz dünyanın en yoksul ülkeleri arasında. Sadece son altı ayda dolar karşısında dünyada en fazla değer kaybeden Türk lirası oldu. Yani, 'Biz ülkeyi ileri demokrasiye taşıdık, dünyanın en büyük 18. ülkesi yaptı' diyenler, Türkiye'yi bütün dünyada en hızlı değer kaybeden ülkesi haline getirdiler" dedi.

Seçim sonuçlarının açıklanacağı tarihe işaret eden Demirtaş, "7 Haziran akşamındaki zafer anını düşüneceğiz. Sandıklar açıldığından uzun zamandır özlemimi çek-

tığımız, ülke hayaline bir adım daha yaklaşmış olmanın heyecanıyla çalışacağız" ifadelerini kullandı.

Demirtaş, "Sizler burada izleyeceksiniz, sandıklar açılmasına başlandığında göreceksiniz ki verdığınız hiçbir oy boş gitmemiş. Göreceksize attığınız hiçbir slogan

şeylerdir" değerlendirmesinde bulundu.

'Faşizme karşı olmak Türkiye'ye karşı olmak değildir'

Türkiye'de "milliyetçi bir iklimin" hala egemen olduğunu vurgulayan Estukyan, Türkiye'nin ancak bunun dışına çıkması durumunda "nefes alabileceğini" dile getirdi. Faşizme karşı olmanın Türkiye'ye karşı olmak anlamına gelmediğinin altını çizen Estukyan, "Onlar kendi ırkçılıklarına tehdit olarak gördüklerini Türkiye'ye tehdit diye sunmaktadır. Taşnak ve Sütyun Partisi Türkiye'nin siyasi hareketleridir. Onların Türkiye'ye zararı söz konusu olmaz ama ittifatçılara, Türk milliyetçilerine zararları olacağı için zararlı diye anlatılıyor. Türkiye'deki faşizme karşı olmak Türkiye'ye karşı olmak değildir" şeklinde konuştu.

'Avrupa'nın da soykırımındaki sorumluluğu çok ağırdır'

Soykırım sürecinde Ermeni mallarına el konulmasının "Ermeni toplumunun hayat damarının kesilmesi" olduğunu belirten Estukyan, el konulan malların bireysel mülkler olmadığını Ermenilerin toplumsal zenginliği olduğunu söyledi. Estukyan bunun amacını ise şöyle anlattı: "Mesele Pakrat'ın evini almak değil Ermeni okulunu, hastanesini, malını elinden almaktır. Böylece Ermenilerin hayat damarını kesmektedir."

'Türkiye'nin bilincaltında Turancılık yattı'

Türkiye'nin bilincaltında hala "Turancılığın" yattığına dikkat çeken Estukyan, Türkiye'nin Ermenilere yaklaşımını da bunun belirlediğini söyledi. Estukyan, "Türkiye 'ben Ermenistan'ın düşmanıyım' diye kendinin konumlandırmış durumda. Elinden gelse gücü yetse bir kaşık suda boğacak bir zihniyettedir. Bu Türkiye'nin devlet politikası hükümet politikası değil. Ermenistan'ın kurulmasından bu yana Türkiye'de kaç hükümet değiştiğinde bu politika değişmedi. Eminim ki yanında değişmeyecek. Bunun değişmesi için rejimlerin insanlaşması gerekiyor ama rejimler insanlaşmaz. İnsanlık adına yapmaları gerekenler onların yapamayacağı

turen Estukyan, birçok Alman subayı da soykırıma fiilen katılmış olduğunu ve soykırımı organize ettiğini belirtti. Avrupa'nın soykırımındaki sorumluluğunun da çok ağır olduğunu altını çizen Estukyan, Avrupa'nın bizzat kendi ajanlarının, elçilerinin tanıklığıyla günü gününe soykırımı bildiklerine dikkat çekti.

'İnkâr sürdürdü soykırım devam ediyor'

Türkiye'nin soykırımla yüzleşmemesinin arkasında hukuki sorumluluğun yattığını belirten Estukyan, Türkiye'nin soykırıma soykırım dediği an hukuki sorumluluklarının da ortaya çıkacağını ifade etti. 1915'de yaşanan soykırımın inkâr politikaları ile hala devam ettiğini vurgulayan Estukyan, soykırımın aynı zamanda Ermeniler açısından bir

"ülke kaybı" olduğu değerlendirmesini yaptı. Estukyan, "Bugün 100 yıl geçmesine rağmen bir tedavi sürecinin olmamasının nedeni ülkenin kaybolmasıdır. Özgür kültür ancak kendi toprağında yaratılır. Çünkü kültür toprağa ekerek oluşur. Toprağa basmadığın zaman kültür üretmezsiniz. Bizim için 100'üncü yılın anlamı budur. Biz 100 yıl önce yaşanmış bir meseleyi konuşmuyoruz. Şu an içinde olduğumuz meseleyi konuşuyoruz. Türkiye Cumhuriyeti inkâr sürdürdü soykırım için soykırım sürüyor demektir" dedi.

'Taziye mesajını yayınlanırken Berk'in annesini yuhalatıyor'

Cumhurbaşkanı Recep Tayip Erdoğan'ın Başbakanlık yaptığı dönemde yayınladığı taziye mesajının ileri bir adım olduğunu fakat taziye mesajını yayınlayan Başbakan'ın, Antep'te ise Berkın Elvan'ın annesi Gülsüm Elvan'ı yuhalattığını bu sebeple bu mesajın da bir anlamı olmadığını söyledi. Estukyan, "Taziye yazısı daha yayınlanırken öbür taraftan Berkın Elvan'ın annesi Antep'te kitlelere yuhalatıyordu. İki olayın altında aynı imzayı görmek benim midemi bulandırdı. Bana taziye mesajı atan Berkın Elvan'ın annesini yuhalatan olmamalıydı" dedi.

'Ana akım medya hükümete göbekinden bağlıdır'

Türkiye'de medyanın soykırım noktasındaki tavrını da eleştiren Estukyan, "Bugünkü basın hükümetten beslenen holdinglerdir. Bugün onlara medya denildiğinde satılık bir mecradan bahsediyoruz. Bugünkü basın bir yerde baraj ihalesini, bir yerde santral ihalesini alan holdinglerdir. Ana akım medya hükümete göbekinden bağlıdır. Hükümetin borazanlarıdır. Ermenilere kansızlar diye başlık atıyor, Kürtlere hainler diye başlık atıyor. Bunların ihanet ve ahlak anlayışı da budur. En büyük ihanet eden bizzat kendileridir" diyerek, ana akım medyanın tavrını da eleştirdi.

Kürdistan, Haziran'dan itibaren 625 bin varil petrol üretecek

tacagini belirtti. Mart ayında Kerkük'ün petrolü dahil günlük 550 bin varil petrol ihracatını artırılan Tarık Gerdi, "Haziran'dan itibaren Bağdat ve Erbil'in üzerinde anlaştığı miktarla ulaşılacak, Kürdistan Bö-

gesi bütçe payının düzenli bir şekilde gönderilmesi garanti edilecek" dedi. Gerdi, merkezi Irak Hükümeti'nin bu ay içinde Kürdistan Bölgesi'ne 500 milyon dolar daha göndereceğini tahmin ettiğini dile getirdi. Tarık Gerdi, Uluslararası Para Fonu -

nun (IMF) bütçe açığını kapatmak için Irak Hükümeti'ne 5 milyar dolar borç vermemi kabul ettiğini de belirtti.

Erbil - Bağdat arasında yapılan anlaşma uyarınca, Kürdistan Bölgesi 150 bin varil Kerkük petrolü dahil günlük 550 bin petrolü Irak Petrol Ajansı SOMO üzerinden ihrac ediyor. Bunun karşılığında da Bağdat Kürdistan Bölgesi'nin %17'lük bütçe payı ile memur maaşlarını gönderecek.

haberdiyarbakir.com

"Курдский национализм: История и современность"

Уважаемые читатели, сообщаем вам о выходе в свет книги известных курдоведов Вертяева К.В. и Иванова С.М. "Курдский национализм: История и современность".

Аннотация

В данной монографии рассматриваются проблемы становления курдского национализма как идеально-политического движения на Ближнем Востоке и его роль в актуализации этно-политических конфликтов в странах компактного проживания курдов. Анализу подвергается период зарождения курдского этнического партикуляризма в Османской империи, а также дается обширный анализ его структурных составляющих, основных политических организаций и агитаторов. Особое внимание уделено современному состоянию курдского национального движения в таких странах, как Турция, Ирак, Сирия. В работе используется понятие конгломеративного курдского национализма для анализа перспектив и форм самоопределения курдов в указанных странах в рамках борьбы курдов за свои национальные права. Работа является второй монографией авторов по программе Отделения исторических и филологических наук РАН "Нация и государство в мировой истории".

Содержание

Глава 1. Определение курдского национализма

- Современные методологические подходы к определению национализма
- Географические, социальные и культурные характеристики курдского этнографического региона
- Национальная история как основа формирования курдского националистического дискурса

Глава 2. Становление курдского национального сознания в Османской империи

- Феномен курдского протонационализма в Османской империи в середине XIX века
- Роль шейхов в становлении "курдизма" в конце XIX века и Восстание шейха Обейдуллы (1880 г.)
- Армянский национализм и курдский вопрос в Османской империи в начале XX века

Глава 3. Курдское национальное движение начала XX века и его основы

Новостное мультимедийное агентство Sputnik объявило о запуске информационного портала на курдском языке. Новый ресурс, доступный по адресу krd.sputniknews.com, призван представить все разнообразие мнений по актуальным международным темам. Пользователям нового портала новостные ресурсы будут также доступны в формате интернет-радио.

Отражая картину многополярного мира, сайты Sputnik рас-

тые агитаторы

- Эффект модернизации и становление курдского национализма
- Бедирханы
- Сайд Абдулкадир
- Абдулла Джевдет
- Сайд Нуруси (Курди)
- Шериф паша
- Абдуреззак Бедирхан
- Курды перед началом Первой мировой войны и Битлеское восстание шейха Селима (1914 г.)

Глава 4. Курды после Первой мировой войны

- Севрский и Лозаннский мирные договоры (1920 г., 1923 г.) и права курдов на самоопределение
- "Красный Курдистан"
- Восстание шейха Сида (1925 г.) и начало курса на ассимиляцию курдов в кемалистской Турции
- Раздел этнического Курдистана и зарождение курдского интегрального национализма (20-е -- 30-е годы XX века). Дерсимское восстание 1937 г.

Глава 5. Курдское национальное движение в Ираке и в Иране в середине XX века

- Становление курдского национализма в Ираке и в Иране в 30--40-е годы XX века
- Курдская автономная республика (КАР) в Иране, вошедшая в историю как Мехабадская республика (1946 г.)
- Национально-освободительное движение Мустафы Барзани в 60-е годы XX века

Глава 6. Курдское национальное движение в Турции

- Сближение курдского и левого движений в Турции во второй половине XX века
- Государственный переворот в Турции 1980 г. и курдский вопрос
- Формирование легальной курдской оппозиции в Турции в начале 90-х годов XX века
- Партия рабочих Курдистана (ПРК): от военного противостояния к поиску политического компромисса

Глава 7. Иракские курды в борьбе за свои национальные права и свободы в 90-е годы XX века -- начале XXI века

1. Создание "зоны безопасности" в Иракском Курдистане после войны в Персидском заливе и преодоление внутрикурдского конфликта

- Политика сопредельных Ираку государств в отношении Курдского автономного района
- Преобразования в КАР накануне и в ходе свержения режима С.Хусейна

курдского вопроса на Ближнем и Среднем Востоке, а также международных отношений, этноконфликтологии. Специализируется на изучении проблем межэтнических отношений в странах Востока, урегулирования межэтнических конфликтов и противоречий в рамках применимых современных концепций с целью обеспечения региональной безопасности на Ближнем и Среднем Востоке. Автор исследовательских работ по истории курдов и современному состоянию курдской проблемы в странах Ближнего и Среднего Востока: "Курдский вопрос в Турции в 80-90-е годы: политический аспект" (2007), "Курды и младотурецкая революция" (2011), а также научных статей, докладов и коллективных монографий по истории курдского национального движения, истории Турции.

Иванов Станислав Михайлович

Кандидат исторических наук, ведущий научный сотрудник Центра международной безопасности Института мировой экономики и международных отношений РАН, по совместительству — ведущий научный сотрудник Института востоковедения РАН, эксперт по глобальным проблемам и международной безопасности Научного совета при Совете Безопасности Российской Федерации. Участник международных и российских конференций, семинаров, круглых столов по вопросам теории и истории международных отношений, конфликтологии. Специализируется на изучении проблем региональной безопасности на Ближнем и Среднем Востоке, Южном Кавказе и в Центральной Азии, религиозного экстремизма и международного терроризма. Особое внимание уделяет исследованиям курдского фактора в региональной geopolитике, угрозе распространения идей радикального, политизированного ислама. Автор свыше 350 монографий, статей и научных докладов. Тема кандидатской диссертации: "Международный аспект проблемы самоопределения Иракского Курдистана".

Заказать книгу можно на странице <http://urss.ru/cgi-bin/db.pl?lang=RU&blang=ru&page=Book&id=198366>

Sputnik открыл сайт на курдском языке

считаны на аудиторию, которая заинтересована в сопо- на курдском языке дополнит информационных ресурсов Sputnik, уже работающих на английском, французском, сербском, португальском, арабском, хинди, польском, итальянском, чешском, вьетнамском, японском, корейском, фарси, урду, дари, пушту, немецком, испанском, китайском, турецком, киргизском и абхазском язы-

ках. Качество информации, публикуемой на сайте krd.sputniknews.com в режиме 24/7, определяется как высоким профессионализмом его журналистов, так и использованием мультимедийных форматов. Сайт предоставляет читателю разнообразный контент: инфографику, видео, фотопортажи, онлайн-эфиры, интернет-голосования. Помимо оперативных новостей Sputnik также предлагает ауди-

тории аналитические материалы, эксклюзивные интервью, экспертивные оценки. Sputnik (sputniknews.com) — новостное агентство и радио с мультимедийными информационными хабами в десятках стран. Sputnik включает в себя сайты, аналоговое и цифровое радиовещание, мобильные приложения и страницы в социальных сетях. Для подписчиков новостные ленты Sputnik круглосуточно выходят на английском, арабском, испанском и китайском.

Ирак: исламисты перешли в контрнаступление

Группировка "Исламское государство" все-таки смогла проникнуть на территорию крупнейшего в Ираке нефтеперерабатывающего завода в городе Байджи на севере страны. В среду появились сообщения, что радикалы захватили некоторые установ-

ки и рассредоточились по территории складских помещений. Завод в Байджи был одной из главных целей исламистов с июня прошлого года. Бомбардировки позиций "Исламского государства" с воздуха помогли отбить атаки, однако боевики смогли позже

нарастить свои силы на этом направлении и возобновили осаду предприятия, время от времени используя для нападения на правительственные войска террористов-смертников. Исламисты также сообщили, что смогли потеснить силы безопасности на западе Ирака

в провинции Анбар. Поражение армейских подразделений близ населенного пункта Абу-Ганим сопровождалось массовым бегством местного населения.

kurdistan.ru

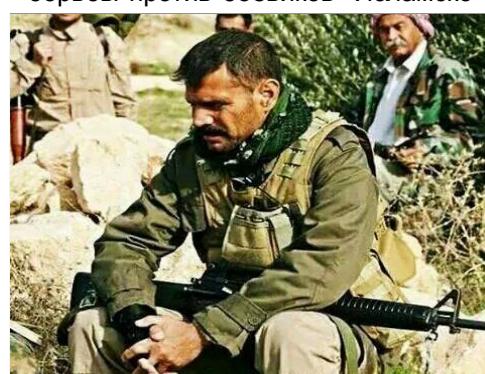

Хайдар Шешу, главнокомандующий сил "Союза защиты Шангала", арестованный курдскими силами безопасности 5 апреля по обвинению в создании незаконного военного формирования, не подчиняющегося курдскому министерству пешмерга", 13 апреля был освобожден из тюрьмы. Еще в феврале Шешу подтвердил "BasNews", что он стоял во главе создания шиитской группы ополченцев, известной как "Хашд аль-Шааби", в езидском районе Шангала (Синджар), и что он получил деньги от багдадского правительства на ее формирование.

Ранее Хайдару Шешу было пред-

Хайдар Шешу присоединяется к пешмерга

ложено присоединиться к курдским силам пешмерга для совместной борьбы против боевиков "Исламско-

го государства" (ИГ), но он отказался, возглавив неподконтрольную курдским властям группу. В заявлении, сделанном сразу после его освобождения в Эрбите, Шешу сказал: "Отныне я не буду иметь никаких связей с "Хашд аль-Шааби" или ее командирами, и мы не будем получать финансовую поддержку от правительства в Багдаде".

"Теперь мы будем работать с министерством пешмерга. До сих пор 50% езидских бойцов присоединились к пешмерга, и к ним должны присоединиться другие".

Студенты из Курдистана участвуют в международном фестивале в России

Студенты из Иракского Курдистана приняли участие в международном

молодежном студенческом фестивале "Люди мира", который проходил в Санкт-Петербурге 3 апреля 2015 года.

В ходе мероприятия молодые курды выступили на сцене Дома молодежи города Санкт-Петербурга в национальных костюмах и исполнили курдские песни и танцы. Многонациональный праздник проходит в Санкт-Петербурге уже в третий раз и привлекает представителей разных народностей, объединяя их и давая возможность ближе познакомиться с культурами и традициями разных стран.

Восемь студентов из Иракского Курдистана с 2014 года учатся на подготовительном факультете Национального Минерально-Сырьевого Уни-

верситета (Горный Университет) Санкт-Петербурга в рамках стипендийской программы Gazprom Neft Middle East B.V. В 2015 году ребята завершат обучение на подготовительном факультете и приступят к освоению базовых программ: "Геология нефти и газа" и "Эксплуатация объектов добычи нефти". Gazprom Neft Middle East B.V. - дочерняя компания российского ОАО "Газпром Нефть", участвует в реализации 3-х геологоразведочных проектов на территории Иракского Курдистана, на блоках Shakal и Halabja в качестве оператора, на блоке Garmian в качестве партнера.

Абади призывает Иран уважать суверенитет Ирака

В четверг премьер-министр Ирака приветствовал помощь Ирана, оказанную в борьбе против "Исламского государства" (ИГ), но попросил Тегеран уважать суверенитет Ирака.

"Я очень прямо сказал моим иранским друзьям, что они помогают Ираку: Спасибо вам большое, но все должно быть сделано через правительство Ирака", сказал Хайдер аль-Абади, выступая в Центре стратегических международных исследований в Вашингтоне, столице Соединенных Штатов, где он находился с трехдневным визитом. "Мы должны не только выиграть войну. Мы также должны добиться мира. И это то, что мы планируем сделать", сказал он, отметив, что высшим приоритетом в повестке дня его правительства является "снижение межэтнической и религиозной

напряженности", "протягивая руку к общим меньшинствам в стране".

Во время совместной пресс-конференции с Абади, состоявшейся во вторник, президент США Барак Обама, казалось, предсказал слова иракского лидера, заявив, что США ожидают отношений между Ираном и Ираком, но подчеркнул, что все виды иностранной помощи должны "быть подотчетны в цепочке командования Ирака". Как мы не однократно сообщали, иранские военные формирования выступили против ИГ в Ираке и Иракском Курдистане, не дожидаясь официальных призывов от их правительства. Как отмечают аналитики, таким образом Ирану удалось не только помочь соседям, но и обезопасить свои границы от террористической суннитской группировки. Во

время недавнего сражения за иракский город Тикрит, захваченный боевиками ИГ в прошлом году, Иран и

США оказались на одной стороне борьбы против ИГ. Позже, в качестве условия продолжения американской помощи Ираку, США потребовали удаления из Ирака иранских шиитских боевиков.

Белый дом: США дополнительно передадут Ираку 50 бронемашин

США дополнительно передадут Ираку 50 бронированных автомобилей с противоминной защитой, говорится в

документе, распространенном Белым домом по итогам переговоров президента США Барака Обамы и премьер-министра Ирака Хайдера аль-Абади в

Вашингтоне. "США передали правительству Ирака 250 бронеавтомобилей в декабре 2014 и январе 2015 года, из которых 25 были впоследствии переданы курдским силам в Эрбите. Пешмерга получила тысячу противотанковых ракет, которые были переданы через правительство Ирака. По состоянию на эту неделю дополнительные 50 бронеавтомобилей будут направлены в Ирак", — говорится в документе. В отчете об оказании помощи Ираку также сообщается, что с осени прошлого года в рамках помощи Ираку в борьбе с "Исламским государством" (ИГ) США передали свыше 100 миллионов патронов, 62 тысячи

единиц стрелкового оружия, 1700 ракет класса "воздух-поверхность" и шесть танков. Также США поставили военное обмундирование и снаряжение для оснащения пяти-шести бригад. Кроме того, США намерены продолжить переброску истребителей F-16 в Ирак и подготовку иракских летчиков. Широкая экспансия ИГ, захватившего значительную часть территории Ирака и Сирии, стала одной из главных мировых проблем 2014 года. Группировка, насчитывающая, по данным ЦРУ, около 30 тысяч боевиков, провозгласила на захваченных территориях халифат и стремится и далее расширять свои приобретения.

Венгрия отправит в Эрбиль 150 солдат

Венгрия намерена отправить в столицу Иракского Курдистана 150 солдат-инструкторов. В Эрбите они будут обучать курдских пешмерга борьбе с экстремистской группировкой "Исламское государство" (ИГ).

Парламент Венгрии во вторник вынес постановление об утверждении этого вклада Венгрии в международную антиисламистскую миссию.

Как заявил министр иностранных дел Петер Сиярто, венгерские солдаты будут служить в Эрбите до конца 2017 года. После этого заявления венгерского правительства глава управления внешних связей Курдистана Фалах Мустафа сказал, что он был "рад телефонному звонку министра Сиярто, который сообщил об утверждении венгерского парламента

постановления об отправке военной команды в Эрбиль". kurdistan.ru

Путин: Спецслужбы России работают над проблемой россиян, воюющих на стороне ИГ

Президент РФ Владимир Путин в ходе "прямой линии" выразил озабоченность участием российских граждан в рядах

армии "Исламского государства", но высказал уверенность, что спецслужбы России не допустят появления угрозы для страны. "Нам прямой угрозы нет, но "Исламское государство" вызывает у нас озабоченность. Граждане СНГ там воюют и могут оказаться у нас, имея наши паспорта. Спецслужбы знают примерное количество россиян, воюющих на стороне "Исламского государства", некоторых поименно", — сказал президент в ответ на вопрос о способности России противостоять угрозам "Исламского государства".

Путин подчеркнул, что корни ИГ находятся в Ираке и Сирии, и напомнил, что после того, как союзники расправились с Саддамом Хусейном, которого когда-то поддерживали США, было создано ИГ, куда вошло много бывших кадровых офицеров иракской армии. "Почему они так хорошо воюют? Они профессионалы!" — заметил президент.

Пешмерга отбили новую атаку ИГ возле Тель-Афара

Мощное наступление 500 боевиков "Исламского государства" (ИГ) на позиции курдских сил пешмерга началось в ночь на воскресенье между Харданом и Тель Афаром. По крайней мере, 30 экстремистов были убиты, четыре пешмерга получили ранения. Некоторые из убитых боевиков идентифицированы как чеченцы, а остальные — как иракские туркмены и арабы. "Мы также захватили тяжелое оружие, оставленное на поле боя, и сейчас оно находится

в руках пешмерга", сообщил в интервью "Rudaw" один из курдских офицеров.

Город Хардан расположен к востоку от Тель-Афара, на главной дороге, идущей из Шантала и Тель-Афара в Сирию. По данным курдской разведки, этот район боевики ИГ будут продолжать атаковать из-за его стратегического расположения.

Пешмерга отбили нападение ИГ у Мосульской плотины

Рано утром 16 апреля курдские силы пешмерга отразили нападение боевиков "Исламского государства" (ИГ) в районе Мосульской плотины. Как сообщает "BasNews", убиты 14 джихадистов, многие из них ранены, уничтожены несколько автомобилей ИГ. В рядах пешмерга никаких потерь нет. Мосульская плотина является стратегической целью ИГ со времени захвата Мосула в прошлом году. Она находится под контролем сил пешмерга с конца 2014 года, и боевики ИГ регулярно атакуют позиции курдов в этом районе.

ДИПЛОМАТ

№ 14 (305) 20 - 26 Апреля 2015 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Президент Барзани отметил езидский Новый год обещанием защиты

Президент Барзани отметил езидский Новый год обе-

тысячи езидов, когда в августе террористы "Исламского государства" (ИГ) захватили этот район, 5000 человек пропали без вести. "Ни один враг не мог и никогда не сможет уничтожить курдских езидов, и именно поэтому, несмотря на все бесчеловечные акты терро-

риста ИГ, совершенные против Шангала, они никогда не могли сломить их сильную волю", говорится в заявлении Барзани, распространенном в среду. Барзани отметил, что силы пешмерга помогли освободить Шангал и пожертвовали своими жизнями, чтобы защитить своих езидских братьев и сестер. Президент подчеркнул победы пешмерга в Шангеле и близлежащих

районах, объявив, что большая часть района Шангал была освобождена силами пешмерга. "Ничто и никогда не разделит курдских езидов Курдистана и курдский народ", сказал Барзани. В интервью "Rudaw" д-р Дехиль Шейх Саид, известный езидский деятель и бывший член кабинета министров Регионального правительства Курдистана (КРГ), сказал, что празднование этого езидского Нового года будет пронизано трагедией, произошедшей в Шангеле.

"Согласно данным, 130 000 езидов бежали в страхе за свои жизни, и нашли убежище в Курдистане. Как мы можем быть счастливы, когда с нами случилось такое возмутительное бедствие? Завтра мы также будем отмечать катаклизму, случившуюся в прошлом году, когда в августе ИГ захватили Шангал", сказал Саид.

Президент Курдистана Масуд Барзани выступил в честь праздника езидского Нового года, пообещав защитить это религиозное меньшинство от "террористов", и назвав эту древнюю общину "неделимой частью Курдистана". Шангал, расположенный в провинции Мосул, является прародиной езидской веры. В 2014 году здесь были убиты

тысячи езидов, когда в августе террористы "Исламского государства" (ИГ) захватили этот район, 5000 человек пропали без вести. "Ни один враг не мог и никогда не сможет уничтожить курдских езидов, и именно поэтому, несмотря на все бесчеловечные акты терро-

Министерство пешмерга набирает добровольцев, США обещает поддержку

Министерство пешмерга Регионального правительства Курдистана планирует создание двух специальных армейских подразделений добровольцев, желающих принять участие в борьбе против "Исламского государства" (ИГ). Это решение было принято после обещания США вооружить курдские силы. "Командиры и высокопоставленные должностные лица США пообещали поставить партии вооружения, боеприпасов и других необходимых материалов", говорится в заявлении министерства, опубликованном во вторник. Пресс-секретарь министерства Джабар Явар сообщил "Rudaw", что добровольцы должны быть в возрасте от 18 до 30 лет, и они будут

участвовать в интенсивных военных учениях прежде, чем отправиться в зоны военных

пешмерга. На прошлой неделе был задержан, а после освобождения, езидский командир из Шангала, обвиняемый в "незаконной военной деятельности", а именно - в создании воинского формирования без ведома министерства пешмерга. Курдские власти опасаются, что аутсайдерские

группы боевиков могут воспользоваться войной с "Исламским государством" (ИГ). "Мы хотели бы поблагодарить Турцию за военную и гуманитарную помощь, которую она оказала пешмерга с начала их борьбы против вооруженной

группировки", сказал офицер пешмерга Хикмет Омер во время церемонии передачи техники в военном лагере в Эрбите. Согласно сообщению турецкого агентства "Анадолу", в церемонии принял участие генеральный консул Турции в Эрбите, Мехмет Акиф Инам. В дополнение к поставкам военной техники иракской армии и силам пешмерга, Турция также оказывает гуманитарную помощь. На ее счету строительство двух современных палаточных лагеря для размещения 40000 беженцев в Дохуке и поставка 760 грузовиков с продуктами, медицинским оборудованием, палатками и одеялами.

Боевики ИГ разгромили христианское кладбище в Мосуле

В Ираке идут ожесточенные бои за город Рамади между иракской армией и боевиками группировки "Исламское государство". В среду исламисты захватили три селения на окраинах города. Опасаясь наступления боевиков, мест-

ные жители тысячами покидают Рамади. США и их союзники наносят массированные авиаудары по позициям "Исламского государства", передает телеканал "Россия 24". Ранее боевики разгромили христианское кладбище в

Мосуле. Кадры акта вандализма опубликованы на сайте "Института исследований Ближнего Востока". На снимках видно, как террористы кувалдами разбивают памятники и затирают кресты на надгробиях. kurdistan.ru

ПОСЛЕДНИЯ страница

РПК предупреждает Турцию

Исполнительный совет "Рабочей партии Курдистана" (РПК), "Союз Сообществ Курдистана" (КСК), в воскресенье предупредил правящую турецкую "Партию справедливости и развития" (ПСР) о том, что та рискует уничтожить мирный процесс в Турции. Ранее 8 апреля РПК сообщила, что турецкая армия начала операцию против курдских партизан. РПК утверждает, что во время этого столкновения в Агре турецкая армия атаковала гражданское население, в то время как турецкое правительство настаивает на том, что это партизаны РПК напали на турецких солдат. Эти столкновения подрывают хрупкий режим прекращения огня между курдскими партизанами и турецким правительством в преддверии предстоящих выборов, намеченных

на 7 июня. В воскресном заявлении КСК говорится: "Рассматривая последние заявления [президента Турции] Эрдогана и чиновников ПСР, можно легко увидеть, что они готовятся к операциям и провокациям". КСК подчеркивает, что правительство ПСР пытается подавить демократические силы путем авторитарного мышления, а правящая ПСР боится потерять власть за счет увеличения голосов, поданных за про-курдскую "Народно-демократическую партию" (НДП). "Мы предупреждаем [заместителя премьер-министра] Ялчина Акдогана и ПСР, что в конечном итоге они сами сгорят, если продолжат играть с огнем. В то время как мы действуем с ответственностью за продолжение процесса прекращения огня, турецкое государство продолжает свою военную деятельность, практикуя [полеты] разведывательных самолетов над партизанскими районами, а также проводя атаки тяжелой техники и артиллерии, на которые можно ответить только возмездием в виде справедливой самообороны", подчеркивает заявление КСК. Ранее турецкий вице-премьер-министр Ялчин Акдоган обвинил РПК и НДП в провоцировании нестабильности в преддверии выборов, сообщает Reuters. "Возлагать надежды на оружие во время выборов - признак отчаяния и неуважения к национальной воле", написал он в Твиттере.

Турция передала для пешмерга 15 грузовиков

В понедельник из Турции были доставлены 15 пикапов для курдских сил пешмерга в качестве поддержки борьбы против боевиков "Исламского государства" (ИГ). "Мы хотели бы поблагодарить Турцию за военную и гуманитарную помощь, которую она оказала пешмерга с начала их борьбы против вооруженной

группировкой", сказал офицер пешмерга Хикмет Омер во время церемонии передачи техники в военном лагере в Эрбите. Согласно сообщению турецкого агентства "Анадолу", в церемонии принял участие генеральный консул Турции в Эрбите, Мехмет Акиф Инам. В дополнение к поставкам военной техники иракской армии и силам пешмерга, Турция также оказывает гуманитарную помощь. На ее счету строительство двух современных палаточных лагеря для размещения 40000 беженцев в Дохуке и поставка 760 грузовиков с продуктами, медицинским оборудованием, палатками и одеялами.

ТӘSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLÊMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbirlər:

Ramiz Qərib,

Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakû 40, soqaq

S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица

С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetiñin bilgisayar
mərkəzində yığılb səhifələni və

"Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NF 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/ 438010000

Safariş: 1500